

Hess hakkında B. Çörçile sorulan sualler

İngiliz Başvekili ilk fırsatta malûmat vereceğini söyledi

Hess, Almanların harbden bıktığını söylemiş

Rudolf Hess

Londra 15 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında Rudolf Hess'in İngiltereye muvasalat haberinin neden Hess'in melekâti akliyesine sahip olmadığını beyan eden Alman tebliğinden evvel verilmemiş B. Çörçil'den sorulmuştur. B. Çörçil demiştir ki: İstihbarat nezaretinin bunu yap- (Devamı 3 üncü sayfada)

Tasarruf bonoları ihrac ediliyor

Yeni kanun lâyihası Meclis umumî heyetine sevk edildi

Ankara 15 (Hususi) — Tasarruf bonoları ihracına dair kanun lâyihası umumî heyete sevk olunmuştur. Bütçe encümeni mazba- (Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

Yalnız Türk spor tarihinin değil, dünya spor tarihinin de eşsiz yıldızlarından biri

Cihan Pehlivanı

KOCA YUSUF

Dünyaya "Türk gibi kuvvetli," dedirten adam

Nasıl yetişti, nasıl yaşadı, neler yaptı?

Pek yakında "Son Posta," sütunlarında

Hitlerle Mareşal Petainin son mülakatına aid bir intiba

Alman - Fransız işbirliği genişliyor

Sigorta şirketleri arasında da anlaşma yapıldı

Mareşal Petenin Fransızlara hitabesi

Müzakerelere Pariste devam ediliyor

Paris 15 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Vichy siyasi mahfelleri, B. Hitler'le amiral Darlan arasında Berchtesgaden'de yapılan ve 4 saat süren görüşmenin birinci derecede önemini kaydetmektedirler. Tebarüz ettirildiğine göre, bunun neticeleri, çok cesaret vericidir. Bahis mevzuu edilen mevzular bir (Devamı 3 üncü sayfada)

SURİYEDE HAREKÂT BAŞLIYOR

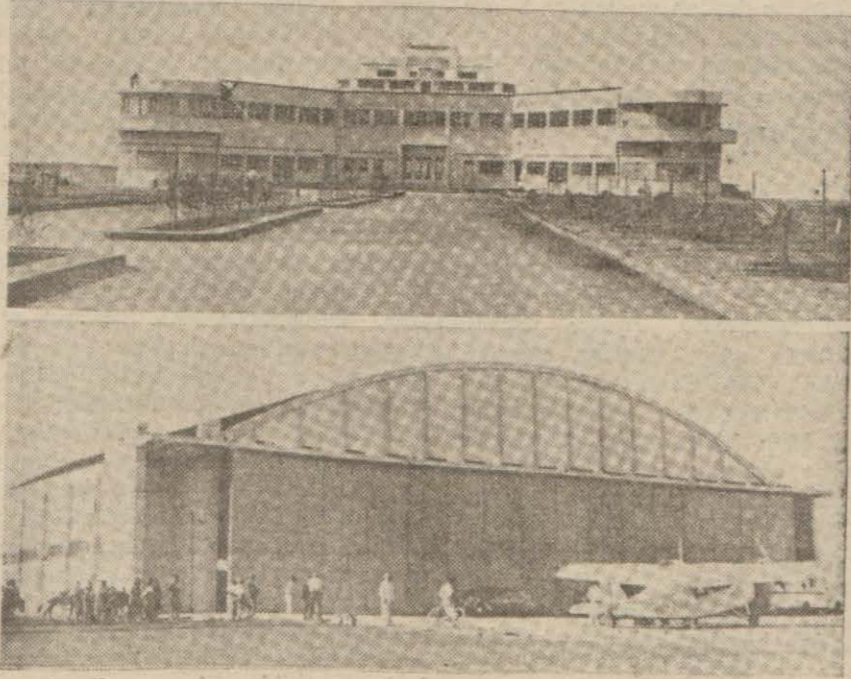
Alman tayyareleri Suriyeye indi

İngilizler Suriyedeki Alman tayyarelerine karşı harekete geçiyorlar

B. Edenin beyanatı

Londra 15 (A.A.) — Reuter:

Salâhiyetler bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Suriyedeki Fransız makamları, Almanların, Irak üzerinde uçurular için Suriye tayyare meydanlarını kullanmalarına müsaade etmektedir. Bunun üzerine, İngiliz hükümeti, Suriye tayyare mey- (Devamı 3 üncü sayfada)

Suriyedeki hava meydanlarından iki görünüş

Suriyeli gönüllüler Irakta..

Alman tayyareleri Iraka vardılar

Irak hükümeti Amman Emîrini protesto etti, Naci Şevket Tahrana gidiyor

Kahire 15 (A.A.) — Ortasark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Resid Alinin Mihver dostları nezdindeki müstacel talepleri üzerine bir birlik Alman tayyaresi şimdi Irakta bulunmaktadır. Bu tayyareler Mihverin tahrikâtına (Devamı 3 üncü sayfada)

Atlantik meydan muharebesi

"Biz bu muharebeyi kazanacağız,"

Hindistan nazırı Atlantik meydan muharebesinden ve Balkanlardan bahsediyor

Londra 15 (A.A.) — Dün akşam Coventry'de bir nutuk irad eden Hindistan nazırı Amery Atlantik meydan muharebesinden şu suretle bahsetmiştir:

"Biz bu muharebeyi kazanacağız." Amery, geçen sonbaharda birin- (Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

Millî Şef

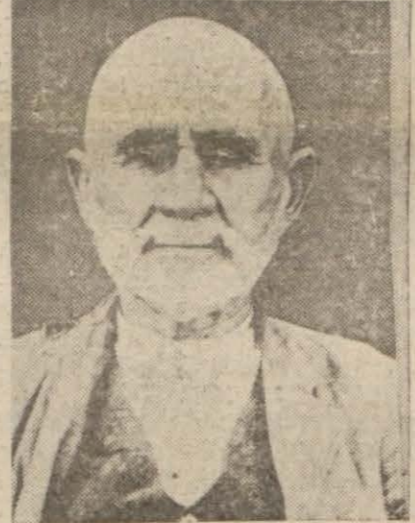
Reisicumhur Yunan Devlet Nazırını ve Irak Harbiye Vezirini kabul ettiler

Ankara 15 (A.A.) — Reisiicumhur İsmet İnönü, bugün Çankayadaki köşklerinde saat 15.45 de, Yunan devlet nazırı ekselâns Argiropulos'u, Yunan büyük elçisi ekselâns Rafaele birlikte ve saat 16.30 da Irak harbiye veziri ekselâns Naci Şevketi, Irak elçisi ekselâns Kâmil Göylani ile birlikte, kabul buyurmışlardır.

Bu mülâkatlarda, Hariciye Vekili Şükri Saracoğlu hazır bulunmuştur.

Seksenlik bir ihtiyar askerlik şubesinde

Vatan hududlarına bir tecavüz vukuunda gönüllü olarak cepheye gitmek istiyor

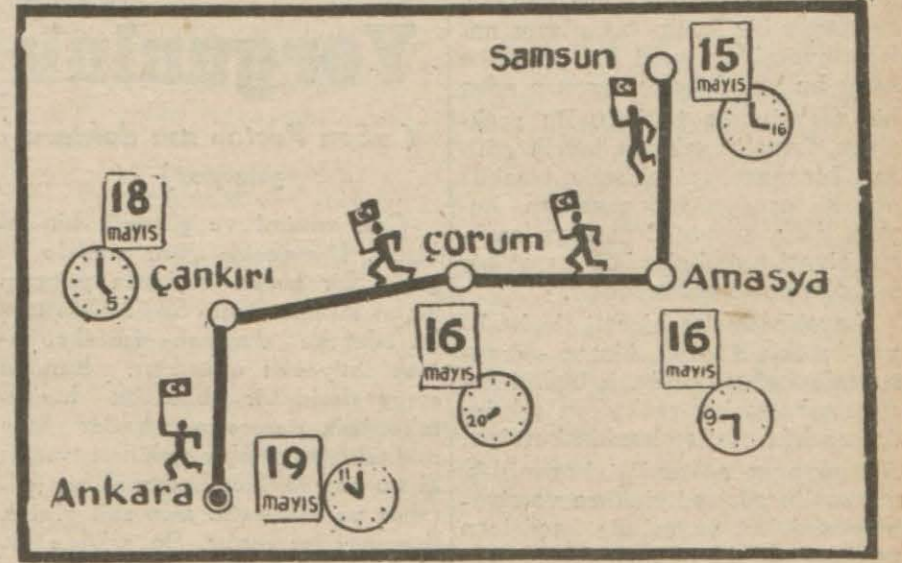
87 yaşındaki Murad Tunay

Nazilli (Hususi) — Kasabamızda 87 yaşında bir arabacı vardır. Turan mahallesinin Sakarya caddesinde 88 numaralı evde oturan ve aslen (Tulca) muhacirlerinden olan (Mahmud oğlu Murad Tunay) eski pehlivanlardandır. Yerli güreş müsabakalarında hakemler arasında bulunur. Kendisi 1270 tevellüdü olmasına rağmen hâlâ dinç ve kuvvetlidir. Günde 6 saatlik yolu hiç dinlenmeden yür- (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Gençliğin elinde Samsundan Ankaraya getirilen bayrak

Ebedî Şefin Samsuna ayak basışının yıldönümünde tertib edilen yarış başladı

Bayrak dün Samsunlu gençlerin elinde merasimle Samsundan ayrıldı, koşu gece gündüz devam edecek ve bayrak 19 Mayıs günü 11 de Ankaraya varmış olacak

Yarışın merhaleleri ve bu merhalelere varış tarihleri

Samsun 15 (A.A.) — Ebedî Şef Atatürk'ün, Türk yurdunu kurtarmak üzere Samsuna ayak bastığının yıldönümü münasebetiyle Be-purların demirli bulunduğu yerden den Terbiyesi Genel Direktörlüğü (Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

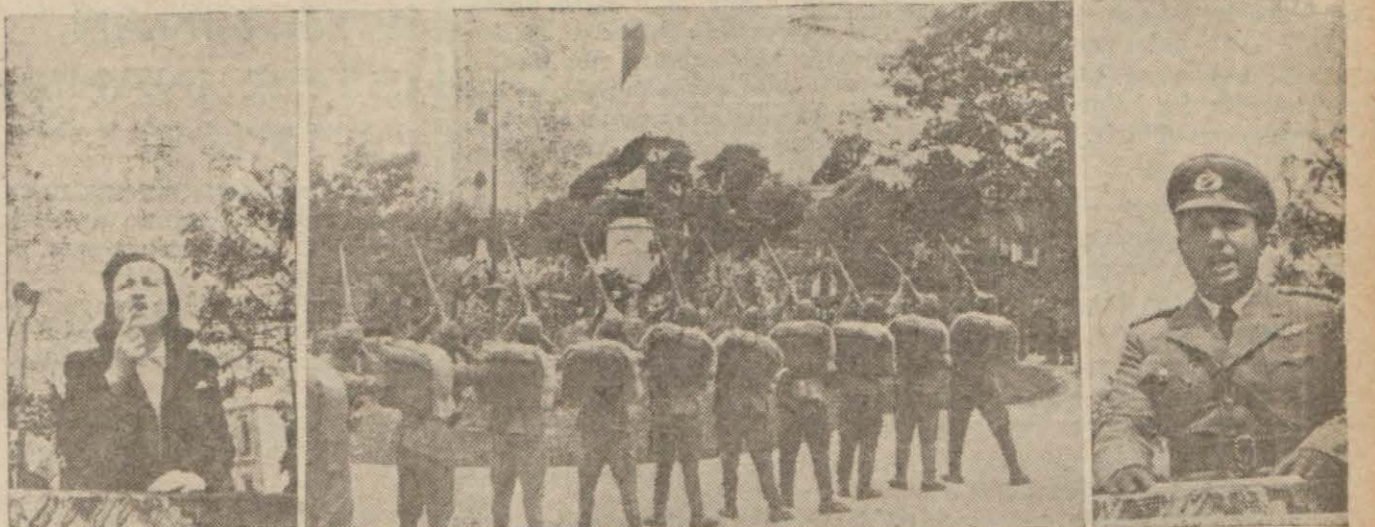
Üniversitenin yerinde bir teşebbüsü

Tıp fakültesindeki kız talebe hastabakıcı olarak yetiştirilecek

Bu teşebbüsten çok mütehassis olan tıbbiyeli kızlarımız tatil münasebetiyle memleketlerine gitmekten vazgeçtiler

Üniversite idaresi, Tıp Fakültesi kız talebelerinin birkaç ders gösterilecek ameli kursları müteakib, hastabakıcı olarak yetiştirilmeleri hususunda mühim bir teşebbüste bulunmaktadır. Kurslarda takip edilecek müfredat programlarının profesörler tarafından hazırlanmasına başlanmıştır. Dün Tıp Fakültesinde bulunan 140 kız talebe fakülte dekanı Kemal Atayın reisliğinde toplanarak yapılacak işler etrafında bazı görüşmelerde bulunmuşlardır. Alâkadarlar tarafından (Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

Hava şehidlerimizin aziz hatıraları dün bütün yurdda hürmet ve heyecanla anıldı

İstanbuldaki merasimden birkaç intiba

Dün saat 14 te Fatih parkındaki Tayyare abidesi önünde şehid havacılarımızın aziz ruhları hazin merasimle tebçil edilmiştir:

İhtifalde, Parti müfettişi Reşad Mimaroğlu, Vali muavini Ahmed Kinik, İstanbul Merkez Komutanı, Vilâyet, Belediye, Parti erkânı ve kalabalık bir halk kütesi hazır bulunmuştur. İhtifal, saat 14 te İstanbul Merkez Komutanı tarafın- (Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Hergün

Alman - Fransız Anlaşması

Muhittin Birgen

Fransanın silâhlarını teslim ettiği tarihtenberi bir seneye yakın bir zaman geçti. Bu müddet esnasında, galibî mağlûb arasındaki münasebetler muhtelif safhalar geçirdi.

İlk safha: Almanlar, Fransa'ya karşı kazandıkları galibiyeti, bu komşu milletin şeref ve haysiyetini ihlâl edecek hadde kadar götürmekten çekinmekle kalmadıkları gibi bilâkis onunla anlaşmayı temin edecek bir hava içinde tutmaya ehemmiyet verdiler. Meselâ, Almanya, kendi vasıtalarıyla Fransanın harap olan birçok şeylerini ihyaya ehemmiyet verdi. Hasad işleri için yardım etti. Fransanın muhtaç olduğu şeyleri ona temine çalıştı.

Bu havayı Fransada anlayacak insanlar vardı; Mareşal Pétain bizzat bunlardandı. Bunun için, Mareşal Bay Hitlerle tarihi bir e-hemmiyeti haiz bir konuşma yaptı ve Fransa ile Almanya arasında bundan böyle samimî bir işbirliği siyaseti kurulmasına söz verdi.

İkinci safha: Bu safha, iki memleket münasebetleri bakımından, Fransada bir kısım insanların anlayamayacakları yeni bir cereyana karşı bu memleketle cereyan eden bir reaksiyonla başladı. Bu reaksiyon, Lavalin şahsına tevcih edilmiş bir hareket şeklinde tezahür etti ki, aradan geçen zaman, bunun, daha ziyade, Fransa'ya mahsus siyasi entrikalardan ibaret bir şey olduğunu göstermiştir.

Lavalin Parise hicreti ile başlayan bu ikinci safha, Alman - Fransız münasebetlerinde, işbirliği kararına karşı bir reaksiyon şeklinde tezahür etmiş olmakla beraber, Almanyanın gösterdiği hazımlık, mareşalin gösterdiği fikre ve siyasete sadakat sayesinde tedricen yeni bir salâh devri hazırlanmasına mâni olamadı. Almanya ile anlaşmak fikrine sadık ve ötedenberi zaten bu fikirleri müdafaa etmiş olan bir kısım ileri gelen Fransızların Parise çekilmeleri ve orada toplanmaları üzerine, Paris, Alman - Fransız anlaşmasının pişirdiği bir ocak haline aldı.

İşbirliği siyasetini müsbet hedeflere doğru götürecektir esasları hazırlamaktan ibaret olan bu ikinci münasebat safhasında, Amiral Darlan, mütemadiyen Parise gidip geldi. Bir taraftan Paristeki Fransızlarla, diğer taraftan da Almanlarla yaptığı muhtelif temaslar arasında, işbirliği fikrinin mütemadiyen ilerlemekte olduğunu gösteren alâmetler devam etti. Bununla beraber, işbirliğinin sağlam olabilmesi için ne gibi esaslara istinad ettirildiği veya ettirilmediği hakkında şimdiye kadar ya hiç bir şey sızmadı veyahud pek az bir şey malûm oldu.

Üçüncü safha: Amiralın Füh-rere yaptığı ziyarette başlayan. O zamana kadar her şey hazırlanmış bulunduğu için, bundan dört gün evvel Amiral, Bay Hitler tarafından kabul edilmiş ve orada her şey tarafeynce tasdik ve teyid olunmuştu.

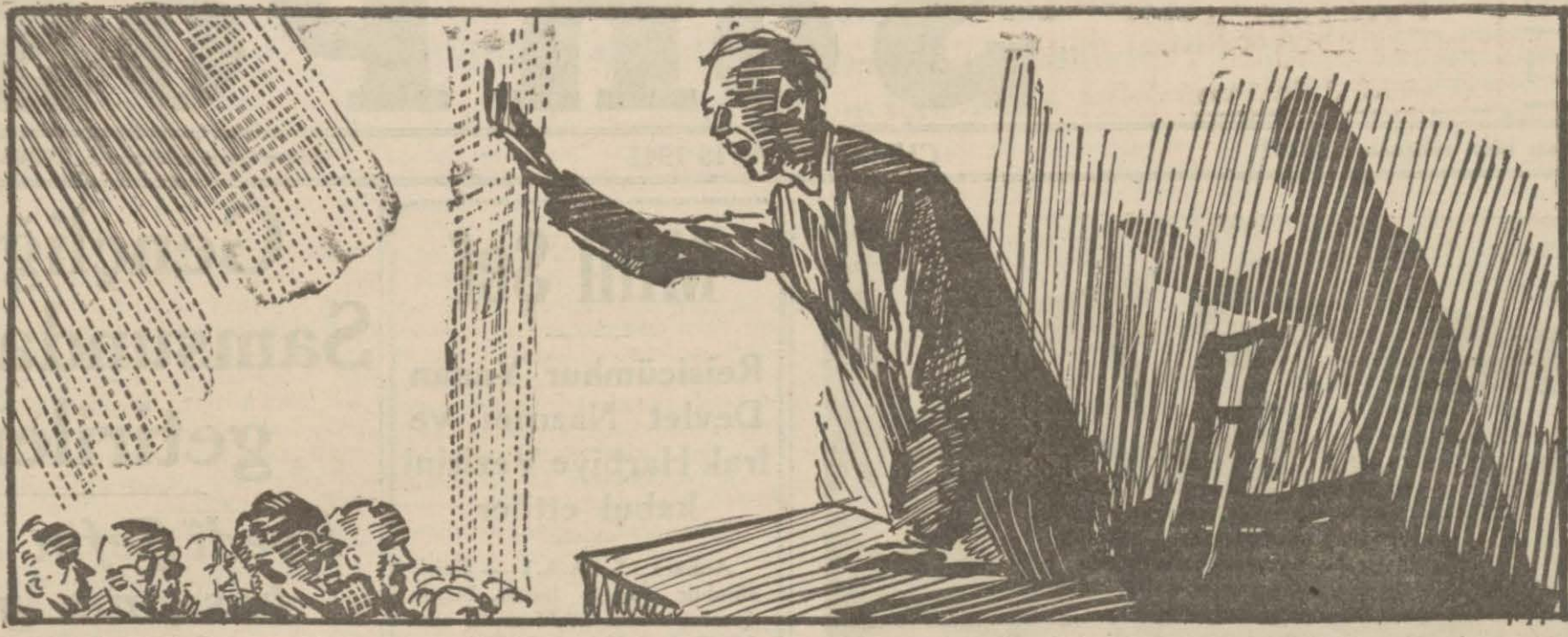
Alman kaynakları bu anlaşma hakkında ketum görünüyorlar. He-nüz pek az bir şey söylediler. Hatâta Vichi de çok bir şey söylemiyor. Fakat; buna mukabil, bütün müzakerelerin sahnesi vazifesini görmüş olan Paris, çok şey söylüyor. Oradan çıkan havaya bakılırsa iki memleket arasında çok esaslı bir anlaşma yapılmış olmak lâzım geliyor. Bu anlaşmaya tavassut etmiş oldukları muhakkak bulunan bir takım Fransızların elindeki gazetelerin kulakları herkesten daha iyi ve çok duymıya müsaidir; işte anlaşmanın ehemmiyeti üstünde ısrar edenler de bu gazetelerdir. Şu halde onların dediklerine inanabiliriz.

Acaba, anlaşmanın esasları nelerdir? Halen merak edilecek de yalnız bundan ibaret oluyor.

Bizim uzaktan bir şey bilme-mize imkân olmadığı için bu hususta söyleyeceklerimiz ancak tahminlerden ibaret kalır. Karışık bir sürü meseleler arasında tahminler yaparak okuyucularımızı lâzım-suz yere işgal etmekte de mana görmeyiz. Zaten, uzun zaman da merakta kalmıyacağımız muhakkak olduğuna göre, biraz sabre dersek anlaşmanın eserlerini göreceğiz.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

Fransız muharrirlerinden Chamfart bir gün küçük vilâyetlerden birinde Fransanın en iyi bir tiyatrosunun verdiği bir temsilde hazır bulunmuş, görmüş ki halk hiç alkışlamıyor, oyunu hiç benimsememiştir.

Aynı muharrir, aynı şehirde bir gece sonra çok fena bir tiyatrosunun temsilinde hazır bulunmuş, bu defa da hayretle görmüş ki halk kötü artistleri candan alkışlamaktadır.

Sözünüzü dinletmek istiyorsanız, anlaşılmasına ehemmiyet veriyorsanız birinci derecede dikkat edeceğiniz şey muhabetinizin fikri ve hars derecesini doğru olarak tayan etmek ve kullanacağınız dilin onun fikir ve hars derecesine göre ayarlamaktır. Aksi takdirde müdafaa ettiğiniz dava ne kadar doğru ve menfaate uygun olursa olsun hiç kimse sizi dinlemez, omuz silkererek geçer.

Sihhi bahisler
Yorgunluk

(«Son Posta»nın doktoru yazıyor)

Çok umumî ve şümulü bir tabirdir. Derecesine göre alelade ve geçici bir histen başlayan yorgunluklar insanda hattâ hoş bir his tevli eder ve derakab istirahat etmek ihtiyacını uyandırır. Bundan sonra derin bir bitkinlik haline, takatsızlık derecesine kadar giden muhtelif yorgunluk şekilleri vardır ki bu son şekiller herhangi bir istihlahat ve sükûnetle asla zail olmaz, devam eder durur. Bu şekilde artık irade kudreti de hemen hemen zail olmuş gibidir. Maamafih bu yorgunlukları ve takatsızlıkları felçlerden ve parezilerden teftik etmek lâzımdır. Çünkü felçlerde artık vücudun herhangi bir kısmının bir iş için hareketi mümkün değildir.

Yorgunluk ruhi ve entani birçok âmiller tahtı tesirinde tezahür eden bir ârazdir. Birçok zamanlar basit bir histen ibaret olan bu âraz bazı defalar şiddet ve devami ve her türlü tedavilere taannüdü ile hakiki bir hastalık ârazi sayılabilir. Yorgunluk hissi ekseriya fizyolojik ve normaldir. Büyük ve devamlı bedenî veya fikrî çalışmaları, ruhi sadmeleri, şiddetli veyahud çok uzayan birçok tahariyat ve mesaiyi müteakib duyulur ki bu sebeblerin ortadan kaldırılması, istirahat ile, uyku ile derhal kaybolur.

Anormal ve marazi yorgunluklara gelince:

Duyulan büyük bir takatsızlık ve bitkinlik gerek fikri ve gerekse bedenî yorgunlukları mucib olan sebepler ortadan kaldırıldığı halde dahi devam eder.

Yorgunluklar umumiyetle bel tafarında hissedilen müphem ağrılar ile kendini gösterir.

Maraz ve yorgunlukların muhtelif sebepleri vardır.

Evvelâ cümleî asabiye hastalıkları bilhassa umumî inhitat, sıkıntı, diyet ve nevreseni gibi ruhi gayri tabiiyetler. Bundan sonra kan hastalıkları neticesi görülen yorgunluklar ki başta fakriddem ve klozron gelir. Bunlarda hastanın rengi soluktur, dudakların rengi tamen uktur. Bu gibilerin kanlarının daki kırmızı küreyvatın bazan ade di, bazan hmoglobini azalmıştır.

Bundan sonra ifrazatı dahiliye gaddelerinin bozukluğu neticesi görülen takatsızlıklar ve yorgunluklar gelir. Başta böbreklerin üstündeki mahfazanın hastalığı Adison hastalığı sayılmalıdır. Bu hasta-likta o kadar çok takatsızlık ve hal-sizlik görülür ki hastanın bünyesile asla kıyas edilemez. Hasta adım atacak halde değildir. Halbuki ken-disi o kadar zayıf görünmez.

Nihayet marazi yorgunlukların sebepleri meyanında üç büyük müzmin entan zikredilebilir:

Bunlar da verem, frengi ve malaria hastalıklarıdır. Bunlardan ma-ada bünyevî bazı hastalıklar mese-lâ bilhassa şeker hastalığı, ve fazla şişmanlık, damar katlıkları tansiyon fazlalığı, müzmin böbrek hastalığı neticesi kanda ürenin artması gibi sebepler de derin takatsızlığı mucib olurlar.

Basit ve normal yorgunluklar fikri veya bedenî bir çalışma esnasında vücudunda biriken bir takım zehirlerin derhal vücuddan def ve (Arkası sayfa 6 sütun 6 da)

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Sekiz İngiliz şairi

Thomas Moore
(Tomas Mur)

İngiliz şiirini en yüksek mün-akalara çıkararak iki şahika teşkil eden şairlere ulaşabilmek için o irtifaların etrafında halka çeviren tepelerden aşmak lâzım geleceğine işaret etmiş idik. O iki şahikaya isimlerini birer meşale parlaklığı ile rekzedan şairler Byron - Bayrön ve Shelley - Şeledir. Onlara kadar yürüyebilmek için ilkönce Pope-dan bahsettik, şimdi sırasile küçük tepelerden seri atlamalarla geçelim. Bunların yalnız başlıcalarına uğramak mecburiyeti var. En evvel önümüze çıkacak isim Thomas Moore'dir. İrlandalı idi, 1780-1832. Yeşil Erin adasının letafetleriyle mütenasib bir lisan ile memleketinin güzelliğini terennüm ettiği İrlanda neşideleri ile şöhrati teessüs etti. Ondan sonra Anacréon tercemesini verdi, daha sonra Lâtin şairi Catulle'yi taklid ederek «Küçük Tom-in neşideleri» namile kısa manzumeler yazdı. Zengin hayali birçok zeminlerde mahsul verdi. Hicviyeler, épître denilen manzum mektuplar, kasideler, Ballade denilen neşideler yazdı, bunların arasında «Meleklerin aşkı» namile şark tarzında bir uzun manzume inşad etti, fakat asıl şöhrati Lalla-Rook - Lâle ruh namile yazdığı gene şarktan müphem bir esere teessüs etti. Bu eserinden, sonraları bir sahne eseri çıkarılmış ve bunun için bir de beste tanzim edilmiştir. Bu son eseri mensur olmakla beraber baştan-başta şiir ile ve hayal servetile doludur, o kadar ki bu şiir ve hayal mebzuliyetini kelâl verecek derecede müfrit-buian münekkiddir olmuştur. Şairin bundan başka bir çok mensur eserleri de vardır. Bunların arasında pek derin bir tebakkhurla yazılmış olan «İrlanda tarihi» zikredilmelidir. Vefatından sonra da hatıratı neşredilmiştir.

William Wordworth
(Viliam Wordworth)

1770-1850. Bu şairin eserleri bir

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Her iki taraf da tekrar söylediler:

— Muharebe sonuna kadar devam edecektir, dediler. Bu cümle biraz daha genişleterek, o halde:

— Muharebe dünyanın sonuna kadar devam edecektir, şeklinde hükmüne varmak mümkündür.

Bir numaralı büyük muharebede de aynı ruh haleti aynı karar vardır:

— Muharebe nihai zafere kadar devam edecektir, deniliyor du. Hakikaten de nihai zafere

YAZAN
Halid Ziya
Uşaklıgil

derceye kadar tasavvufi ilhamları andırır ve Eflâtunun fikirlerinden iltihâs edilmiş şeylerle vahdeti vücud akidelerinin sislere bürünmüş, lâkin hristiyanlıktan alâkası çözülmemiş bir şekline irae eder. Halkı pek cezbedememiş olan bu şair asıl edebiyat müntesibleri tarafından büyük takdirlerle telâkki olunur. Birçok manzumeleri içinde en ziyade beğenilen «Seyran» isminde uzun bir kasidesidir ki saf bir şiir ile doludur.

Robert Southey
(Robert Savdey)

1774-1843. O devrenin en bol eser vücade getiren bir edibidir. Manzum ve mensur, hepsi san'at ile yazılmış yüz cild kadar eseri vardır. Bu kadar mebzuliyet içinde yazılmanın kâffesinde aynı derecede yüksek mezyetlerin bulunmasına imkân olmamakla beraber bir çoklarında hayalinin serveti görülür.

Gençliğinde eserleri pek rağbet celbetmediğinden oldukça müzayağa çekti, bunun içinde ki içtimai teşkilâtta islahat muhtaç cihetler gördü. Tam bir müsavat tahayyül ediyordu, Fransa büyük ihtilâlinin çığlıklarına temayül gösterdi, lâkin daha sakin ve mütedil fikirlerle rücu' etmekte gecikmedi. Hele hükümetin lûtuflarına mazhar olarak memleketin resmî şairi ünvanını ihraz edince ve maîşetine bir bolluk gelince o müfrit düşüncelerden tamamen uzaklaşarak mütemayiz sınıfların bir müdafî'i kesildi. Hayatın dağdağasından çekilerek bir inziva âleminde ve refah içinde kırk sene bir istirahat ve mesai devresi geçirdi. Burada faaliyeti her zemine uğradı; münekkidd, müverrih sıfatile mebzul eserler yazdı, fakat

vasıflarının başında hayal ile dolu manzumeler, kasideler yazan bir şair sıfatı vardır. Başlıca mehareti mevcudiyetleri eski zamanlara karışan milletlerin, uzak diyarların efsanelerinden, hürâfelerinden ilham alarak, bunları parlak tasvirlerle canlandırarak yazdığı eserlerde görülür.

Bu tarzda beş büyük haması kasidesi vardır. Bunlardan biri, Talaha Arab hayatından, Kehama Hind esatirinden, Madoc İskoçya efsanelerinden müphemdir. Bunlarda şairin hayal kuvveti tasvir ettiği âlemleri ve hayatları en büyük mkyasta canlandırarak suretile ve gözleri kamaştırarak bir zîynetin ihtişamlarıle tecelli eder. Mensur eserleri arasında «Nelson-un hayatı» ile «Brezilya tarihi» en mühimleri sayılır.

Taylor Colridge
(Taylor Kolric)

1772-1834. Bu zümrenin felsefi şairi sayılan Colridge Almanya'da bir seyahatinde Kant ile Fichte'nin felsefi fikirleriyle asılanmış oldu. Bütün eserlerinde bu iki Alman hakiminin tesirleri müşahede edilir. Şair bu eserlerinde hiç berrak ve şeffaf değildir. Bütün felsefi akideleri bir bulut altında müphem bir şekilde farkolunur. Bunun sebebi kendisinde tesir yapmış olan hakimlerin fikirlerini vuzuh ile benimsememiş olmasıdır. Bir ikinci sebep daha vardır ki, belki fikirlerinin sislî kalmış olmasının asıl mebabıdır: Şair nasılsa afyon istimali iptilâsına kapılmıştı. Bu iptilâ neticesile bütün yazılarında bir müphemiyet, bir müsevvesiyet müşahede olunur. Hususile mensur yazıları bu bakımdan malûldür. Manzumelerine gelince, şiir daha ziyade iphama ve hayalin sislerine müsaid olduğundan, ve eskâlinde mazbut kaidelerin dairesinde kalmağa mecbur olduğundan aynı nakiseve fazla tesadüf edilmez. Bunlarda asıl hükmeden müessir bir hüznün ifadesidir.

Şair sahne için de bir takım eserler yazmıştır ki başlıcası «Vicdan azabı» isminde bir faciadır. Klorigde de Southey gibi ilkönce Fransız büyük ihtilâlini hararetle alkışlayanlardan biri iken sonradan bu ihtilâlin nası fecialar tevli ettiğini görünce onu en ziyade şiddetle takbih etmeğe başlamıştır.

Charles Lamb
(Çarls Lamb)

1776-1834. Sanihalarında zarafet ve taravetle istihar etmiş bir şair idi ki yegâne kusuru eskilere peyrev olmaktı. Bir sair ve muharrir için asrın dışına çıkmak her vakit tehlikelidir, bu suretle zamanın zevkine muvafik şeyler vücade getirememek ve rağbet kazanmamak neticesi hâsil olur.

Eski şeylerle işgal, yahud onları ihya vazifesini erbabına bırakmak elbette tercih olunmalıdır. Kalem erbabi, ve bu mevanda daha ziyade şairler, ancak zamanın temayüllerini takib etmekle hal-

(Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

Sözün kısası

Anadoluda bir
İstanbullu ile mülakat

E. Ekrem Talu

Geçen hafta tatilinde Ankaraya civar kaza merkezlerinden birine başımı dinlemeğe, hava ve muhit değiştirmeye gittim. Böyle ufak tefek seyahatlerin bile yorgun dimağın, sarsılmış cümlele asabiye üzerinde pek faydalı olduğunu kendi nefsimde denemişimdir.

Oldukça mü'ric fakat bereket versin kısa süren bir otobüs yolculuğundan sonra, az çok uyumuş bacaklarımdaki kanı harekete getirmek, hem de fazlaca acıkan karnımı doyuracak bir aşçı dükkânı aramak maksadile ufak kasabamın ana caddesinde dolaşıyordum. O sırada, karşı istikametten gelen birisi ta benim önüme durdu, gülümseyerek yüzüme baktı.

— Beni tanıdın mı?

Gözüm ısırıyor değildi; lâkin yabancı bulduğum o yerde bu simayı bir türlü adlandıramıyordum. Muhabet beni fazla üzmeğe istemedi.

— Ben filanca değil miyim?

— Ya? Ne arıyorsun burada? Kendisile otuz senelik hukukumuz vardı. Tamamı tamamına akaran değil, fakat aynı devrin adamları idik. Yıllarca aynı dairenin aynı kaleminde çalışmıştık. Masalarımız yanyana idi. İstikbale aid, o vakitler, birbirine pek benziyen hülyalar kurmuş, emeller beslemiştik. Onunkiler hiç tahakkuk etmemiş, benimkilere gelince kısmen husul bulmuştu.

Bilâhare, hayat yollarımızı ayırmış, birbirimizin yüzünü ayda yılda bir görür ve daha da sonraları hiç görmez olmuştuk.

Şimdi o eski kapı yoldasını, o emellerimin ortağını bu yabancı kasabada rastlamak beni âdeta memnun ediyordu. Sualime cevab verdi.

— Hükümetin beyannamesi üzerine ailece İstanbuldan kalktık, buraya geldik.

— Ya, işin.. gücün?

— Beş senedenberi tekaüddüm, zaten..

— Ey! Memnun musunuz?

— Çok şükür! Hava, su güzel; memleket ucuz. Ahali akıllı, uslu, uyanık. Bize karşı, hele, fevkalâde davrandılar. Geldik geleli el üzerinde geziyoruz.

— Yerlestiniz mi?

— İki buçuk odalı, bahçeli, kuyulu bir ev bulduk, girdik içine. Zaten sunun şurasında ne kadar oldu? Dün bir, bugün iki. Allah razı olsun yerlilerden: Şıpaşak biz yerleştireverdikler.

— İstanbulda, senin bir evin vardı galiba. Kira mı idi o da, yoksa?

— Hayır, kendimindir. Daha doğrusu bizim çocukların. Bir iki defa geldi idin ya. Hatırlarsın.

— Evet. Ne yaptın onu?

— Önce: «Belki gurbette geçim zor olur..» diye, İstanbulda kalan bacanağa kiraya vermesini söyledim. Fakat baktım ki bizim tekaüd aylığını burada yemekle bitiremeyeceğim, vazgeçtim. Ev böylece dursun diye telgraf çektim.

Öyle ya, hoşumuza ne kadar da gitsin ya yerde sittin sene oturacak değiliz. Çocuklarımız var. Mektebe gidecekler. Onların hatırı için tekrardan günün birinde İstanbula döneceğiz.

— Şu halde neye geldin? Sorabilir miyim?

Temiz bir kahvenin önünde birer iskemle çekmiş, oturmuşuk.

— Bak, anlatayım! dedi. En son, filanca isden tekaüd oldum. Üç aydan üç aya elim 145 kâğıd temiz para geçer. Evimiz gerçi kiraya değil. Lâkin iki çocuk.. köroğlu.. bir de ben. Yiveceğimiz, giveceğimiz bu paranın içinde. Sağlıklar, hastalıklar var. Eh! Allah devlete, millete zeval vermesin. Kit kanaat gecinip gidiyorduk. Muharebe geldi, cattu. İstanbulda her şey ateş

(Arkası sayfa 6 sütun 6 da)

TAKVİM

MAYIS			
Rumî sene 1387	16	Arabi sene 1360	
Mayıs 8	Rosmî sene 1941	Hizir 11	
CUMA			
GÜN	S.	D.	İMSAK
	5	42	3 57
	9	22	7 17

R. Âhr				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	42	17	07	20	20	22	10
9	22	8	47	12	—	1	51

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken

Amerika Fransaya İhtarda Bulundu

"Birleşik Amerika, Fransız-Alman anlaşmasından dolayı şiddetli tedbirler almak mecburiyetindedir"

Londra, 16 (A.A.) — B. B. C. Boston radyosu, dün Fransız halkına şu ihtarda bulunmuştur: Fransız milletine hususî bir mesaj gönderiyoruz. Aşağıdaki resmî tebliğ Vaşingtonda nesredilmiştir: Son günlerde vukubulan ve mareşal Petenin nutuku ile teyid edilen hâdisat Amerika Birleşik hükümetini taciz etmektedir. Amerikan zimamdarları Fransızlara şu suali soruyorlar: Alman mütevaciz mi, yoksa Birleşik Amerika dostluğunu mu tercih ediyorsunuz?

Bu tebliği nesrettikten sonra radyo sunları ilâve etmiştir: Birleşik Amerika hükümeti şiddetli tedbirler almak mecburiyetindedir.

Vişide bir mülakat

Vişi, 16 (A.A.) — Birleşik Amerika elçisi dün mareşal Peten ile uzun müddet görüşmüştür.

Suriyede Harekât Başladı

İngiliz tayyareleri cenubî Suriyedeki meydanlarda birçok Alman tayyaresi tahrir ettiler

Londra, 16 (A.A.) — B. B. C. Cenubi Suriyedeki tayyare meydanlarına karşı harekât dün başlamıştır. Birçok Alman tayyaresine hücum edilmiş, bunlardan bir kısmı tahrir olunmuş, bir kısmı da hasara uğratılmıştır.

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra, 16 (A.A.) — Bütün Londra matbuatı Edenin Suriye hâdiseleri hakkındaki ifşaatı hakkında mütaalealar serdetmektedir. İngiliz gazeteleri Vişi hükümetinin tarzı hareketi hakkında infiallerini izhar ediyorlar.

İngiliz tayyareleri 12 adalara hücum ettiler

Kahire, 16 (A.A.) — Dünkü hava tebliğine göre, İngiliz hava kuvvetleri 12-13 Mayıs gecesinde Bingazi limanına hücum etmişlerdir. Askerî karargâh, hükümet binaları hasara uğratılmış, büyük yangınlar çıkarılmıştır.

Evvelki gece İngiliz tayyareleri, 12 adalardan Varica ve Kaletoya hücum ederek, bu adalara bulunan tayyare meydanlarına bombalar atmışlar, yerde bulunan tayyarelerin bir kısmını tahrir etmişler, bir kısmını da hasara uğratmışlardır.

İrakta da tayyare meydanları ve Bağdad demiryolu bombardıman edilmiştir.

Spoletto Dükü Hırvatistana Kral Oluyor

Roma 16 (A.A.) — Dün resmen teyid edildiğine göre, Hırvatistana bir kral bulmak için İtalya ile Hırvatistan arasında konuşmalar devam etmektedir.

Resmen beyan olunduğuna göre, Dük d'Aspte'in kardeşi Spoletto dükü Hırvatistan kralığına getirilecektir.

Yunan ve Yugoslav Harbinin Neticeleri

Bulgar başvekili, bu harbin mes'ud bir surette neticelenmesi bizim için Bulgar topraklarının kurtarılması demektir, diyor

Sofya 15 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Meclis dün toplanmıştır. Başvekil Filof söz alarak Yugoslavyaya ve Yunanistan'a karşı Mihver devletlerinin arzularına rağmen tahmil edilmiş olan harb hakkında beyanatta bulunmuştur.

Filof ezümle demiştir ki:

Bu harbin mes'ud bir surette neticelenmesi bizim için Ege sahillerindeki ve Makedonyadaki Bulgar toprakları ile garb hududumuz boyundaki Bulgar topraklarının kurtarılması demektir. Bu topraklar şimdiye kadar Yunan ve Sırb boyundurduğu altında bulunuyordu. Adalet ve hakkaniyetin Mihver devletlerinin idaresi altında nihayet bu yeni Avrupa camiası bölgesinde de mazaffer olmasından dolayı bütün Bulgar milleti bahtiyardır. Bulgar milleti Bulgaristan birliğini tahakkuk ettirmiş olan Mihver devletlerine ve bu devletlerin şefleri olan Adolf Hitlerle Benito Mussolini'ye edebiyen minnettar kalacaktır.

İcra Vekilleri Heyeti Toplandı

Ankara 15 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün Başvekillette Başvekil Dr. Refik Saydam'ın riyesinde haftalık toplantısını yapmıştır.

Suriyeli Gönüllüler İrakta..

(Başarafa 1 inci sayfada) rını, propagandaclarını ve mümasil mütehasıslarını getirmişlerdir. Basra ve Habaniye mın takalarında vaziyet sakindir.

Suriyeli gönüllüler

Berut 15 (A.A.) — Suriye gönüllülerinden mürekkep ilk kafileler İraka hareket etmişlerdir.

Naci Şevket Tahrana gidecek Bağdad 15 (A.A.) — Ofi Fransız ajansı:

Fevkalâde bir vazife ile Hicaz kralı İbnissuudun nezidine gönderilen Irak maliye nazırı bugün Bağdad dönecektir.

Öğrenildiğine göre halen Ankarada bulunan Irak harbiye nazırı Naci Şevket Tahrana gidecektir.

Amman Emirini protesto Bağdad 15 (A.A.) — Ofi:

Irak hükümeti, bazı Amman kuvvetlerinin hududdaki faaliyetini Amman Emiri nezdinde protesto etmiş ve hâdiselere nihayet vermek üzere icabında müstacel ve şiddetli tedbirler almağa mecbur kalacağını bildirmiştir.

Vasington 15 (A.A.) — Hariciye nezareti yüksek memurlardan birinin bildirdiğine göre Amerikan İngiliz - Irak ihtilâfının halli için tavassut teklifinde bulunduğuna hakkındaki haber asılsızdır.

İngiliz kit'aları arasındaki Iraklılar Bağdad 15 (A.A.) — Resmî bir tebliğe göre, İngiliz kit'aları arasındaki Iraklılardan birçoğu kaçmıştır. Fırâilerin miktarı mütemadiyen artmaktadır.

Irak hükümeti, hâlâ düşman kit'aları arasında bulunan Iraklılara bugünden itibaren bir hafta müddet vermiştir. Bu müddet bittikten sonra bunlar vatan haini telâki edilecek o suretle muamele göreceklendir. Haklarında idam cezası takdir olunabileceği gibi malları da müsadere olunacaktır.

Pariste 5 bin yabancı yahudi tevkif edildi

Paris 15 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Sabah gazeteleri Pariste mukim 5000 yabancı yahudinin tevkif edilerek bir temerküz kampına nakillerinin Vichy hükümetinin teşebbüsüne alınmış bir tedbir olduğuna yazıyorlar. Bu tedbir bazı şartlar dahilinde yabancı yahudilerin tevhidini derpiş eden Teşrinievvel tarihli kanunun hükümleri dairesinde alınmıştır. Bu kanun mucibinde hâlen 20 bin yahudi işgal altında bulunmayan mntakadaki geniş temerküz kampında mevkuf bulunmakta dır.

Hess hakkında B. Çörçile sorulan sualler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

maması belki de daha iyi olmuştur. Çünkü Hess'in melekâtı akliyesine sahip olmadığı iddiası bizzat Almanlar tarafından birbirini tutmayan izahlarla tekbiz edilmiştir.

Bu hususta Avam Kamarasına kat'i mahiyette malûmat vermek hususunda ilk fırsattan istifade edilip edilmeyeceği sualine de Çörçil şu cevabı vermiştir:

"Evet, bu malûmatı vereceğim. Fakat fırsatı intihab ederken unumî menfaatleri gözönünde tutacağım.

Muvassalat haberi

B. Çörçil, Hess'in muvasalat haberinin bildirilmesindeki taahhüde aid ilk suale avdet ederek demiştir ki:

Her halde bu taahhür fena olmamıştır, esasen bu taahhürün önüne geçmek te mümkün değildir. Çünkü her şeyden evvel parasütlenen Alman tayyaresinin hüviyetini tesbit etmek lazımdır. Bu hususta mühim deliller vardı. Fakat harbin hayret verici mahiyetine binaen deliller kâfi görülmedi. Zannedirim ki Pazar gün idi bunu haber aldığım vakit inanamadım. Fakat Hess'i tanıyan ve onunla iyi almanca konuşacak bir memuru derhal gönderdim. Bu esnada da Hess'in delilî ve İskoçyaya uçuşu hakkındaki Alman tebliği çıktı. Binaenaleyh bir faraziye veya ihtimal telâki edilen kat'i bir mahiyet almış oldu.

Hess'in söyledikleri

Londra 15 (A.A.) — Rudolf Hess, indiği mntakadaki çiftçilerle konuşurken Almanyada katlanılan mahrumiyetleri kaydetmiş ve İngiliz hava kuvvetlerinin bombardımanları yüzünden Alman milletinin büyük bir nevmidi ve telâş içinde bulunduğunu söylemiştir. Anlaşılacağına göre Hess, dükk Hamiltona çok mühim bir mesajı hâmil bulunduğunu ve dükk Hamiltonu, Marki Douglas of Clydesdale bulunduğu zamandan beri tanıdığını ve İskoçyaya doğru Hamiltonun malikânesine inmek üzere uçuşunu ve düke bildireceği mühim haberleri olduğunu ilâve etmiştir. Hess bu haberlerin İngiltere için büyük istifadeyi haiz bulunduğunu ve İngilizlerin şimdi Almanyada hâkim olan istibdadı devirmesine yardım edeceğini söylemiştir.

Alman milleti harbden bıkmış

Hessin yolunu tayin için kullanılan harita üzerinde çizilen dairelerin hepsi, uçuş istikametinin dükkün malikânesi olduğuna delâlet etmektedir. Hedefinin bu kadar yakınında yere inmesi, Hessin mahir bir pilot olduğunu da göstermektedir.

Hess, Alman milletinin harbden bıktığını da söylemiştir.

İleri sürülen mütaalealar

Londra 15 (A.A.) — Bugün hal- kın ve gazetelerin dikkatleri gene Hess'in harikulâde macerası etrafında toplanmıştır. Efkârı umumiyenin bir kısmı Hess'in Alman yadandan kaçışında Alman makinesinin inhilâli âlametini görmekte dır. Daha mutedil müşahidler bu kadar ileri gitmiyorlar. Bunlar, Cumartesi günü hâdiseyi Alman hükümet erkânı arasında bir noktâ nazar ihtilâfı olduğunun alâmeti ve Alman itbarına indirilen mühim bir darbe addetmekle beraber hemen bir netice çıkarmaktan uzak bulunuyorlar. Hess'in beklenmedik ziyareti için birçok fikirler ileri sürülmektedir. Bazıları Hess'in Almanyadaki vaziyetinin tehlikede bulunduğuna ve gestaponun kendisini bitaraf bir memlekete bulacağını ve emniyette bulunmayacağını düşünerek İngiltereye iltica ettiğini tahmin ediyorlar. Bu tefsire Hess'in İngilterenin mağlûb olma ihtimalini varid görmeyeceği ne ticesine varılmaktadır. Çünkü aksi takdirde Hess'in âkibeti özenilecek bir âkibet olmaz.

Hitlere karşı suikasd hazırlanmış

Diğer bazıları Hitleri hâmil bulunan bir trenin yoldan çıkarması suretile Hitlerin hayatına karşı hazırlanan suikasdın muvafak olamaması üzerine Hess'in alelacele kaçtığı, diğer cürüm ortaklarının ise yakalandıkları hakkında sarîh malûmata sahip olduklarını iddia ediyorlar.

Siyasetin ALEMİNDE

Harbin bir meçhulüne dair

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Balkan cephesinin bir müddet evvel tasfiye edilmiş bulunmasını, Akdeniz hâkimiyeti için cereyanı mukadder olan harbin birinci safhası sayanlar çoktur. Almanyanın neticesi varmak için ilk plânı İngiliz adalarına saldırmaktı. Bu, böyle söylendi ve herkeşçe de böyle kabul edildi. Teşebbüsün zorluğu ve bir çok hâllerin meydana çıkması yüzünden belki tehir edilen ve belki de ebediyen terkolunan bu tasavvura mukabil Almanyaya, harici rabitalarını keserek İngiltereyi abluka içine almak ve aç bırakmak teşebbüslerine başvurdu. Bu sebebledir ki Alman hava ve deniz kuvvetlerinin bir hayli zaman darberisi İngiltere etrafında giristikleri mücadeleyi, şimali Afrikada General Rommel kuvvetlerinin yaptıkları harekât ile yakın bir surette alâkadar görmemek mümkün değildir.

Fakat Nil ordusunu mağlûb ederek Mısır işgal ve Süveys kanalına ulaşmak pek kolay görünmemektedir. Bunun böyle olduğu da, vaziyetin şimdilik gösterdiği istikrar ile sabittir. Halbuki Cebelüttarîğa hâkim olabilecek bir kuvvetin, Mısra karşı yapacağı taarruz teşebbüsü, elbette ki bir çok bakımlardan kolaylaşmış olacaktır.

Harbin, âdetâ bir dönüm noktası addedilebilecek olan bu safhasında İspanyaya da mühim bir rol terettüb edeceği bedihidir. Şimdiye kadar mihverin buna aid arzularına muvafakiyete karşı koyduğu iddia olunmuş melekete, ahiren bir Cebelüttarîk taarruz teşebbüsü için muvafakatini bildirmişti. Ecnabi ajanslarımız bir kaç gün evvel haber verdikleri bu hâdiseye, elbette ki dünden bugüne vaziyete esaslı bir değişiklik husule getirmiş oluyor.

İspanyanın bundan bir müddet evvel Tanca beynelmilel mntakasını işgal ettiği nazarı dikkate alınırca mezkûr memlekete atfolunan son kararın imkânsız bir sey olmadığını görüldü. Bu suretle Cebelüttarîk cenub sahiline eline alan İspanya, İngiltere için Hind yolunda ilk merhaleyi teşkil eden Septe boğazının karşısında mevki almış oluyor. Esasen Cebelüttarîğa karşı Almanyaya tarafından bir istilâ hareketi yapılmasının uzak bir ihtimal olmadığını; İngiliz Başvekili bir müddet evvel kaydettiği gibi, İtalyan matbuatı da zaman zaman bundan bahsetmek itiyâ dündadır.

Son Vişi anlaşmalarının bu mesele ile ne derece alâkadar olduğu malûm değildir. Fakat vaziyet İspanyanın uzak olmanın gayri mümkün bir sey olmadığını göstermektedir. Bu takdirde işgal altındaki Fransıda mevcut Alman kit'alarının cenubi garbî Avrupa müntehasına doğru harekete geçmeleri artık bir gün meselesi olmak ıktıza eder. Şimdiye kadar ik tısdı vaziyetin fenalığından dolayı ancak muharebe haricinde kalabilen ve bu sayede İngilterenin malî, cenubi Amerika meleketerinden bazılarının da gıda müzaheretlerine nail olan İspanyanın birçok acı mahrumiyetler pahasına kendini nasıl harbe atabileceği, bu bakımdan cayı sualdir. Fakat fikir beraberliği, politika hesabı, çok mümkündür ki bu behadete rağmen İspanyayı bugünkü vaziyetinden ayırsın ve İngiltereye karşı mevzi aldırın. Bu takdirde Cebelüttarîk kumandanlığına Lord Gort'un getirilmesindeki hikmet daha ziyade vuzuh kesbetmiş olur. Çünkü İngiltere için Mısırı kaybetmekle garbî Akdeniz'in girisi, çıkışı kontrolundan mahrum olmak arasında pek büyük bir fark vardır.

Selim Ragıp Emeç

Amerikan - Sovyet görüşmeleri

Vasington 15 (A.A.) — Sovyetler Birliği büyük elçisi Umanski dün hariciye nazırı Hull ile bir saat süren bir mülakat yapmıştır.

Sümmner Welles de mülakatta hazır bulunmuştur.

Suriyede harekât başlıyor

(Başarafa 1 inci sayfada)

danlarına Alman tayyarelerine karşı harekâtta bulunulmasına tam salâhiyet vermiştir. Öğrenildiğine göre, Alman tayyareleri, Suriye tayyare meydanlarını bir merhale olarak kullanmaktadırlar.

Eden'in beyanattı

Londra 15 (A.A.) — Hariciye nazırı B. Eden, bugün Avam Kamarasında yaptığı beyanatta Suriyede Alman tayyarelerine karşı İngilterenin harekete geçmekte olduğunu bildirmiştir.

B. Eden demiştir ki:

İngiliz hükümetinin elde ettiği mufassal malûmat Suriye makamının Alman tayyarelerine İraka ulaşmak üzere Suriye tayyare meydanlarından merhale olarak istifade etmelerine müsaade eylediklerini göstermektedir. Binaenaleyh Büyük Britanya hükümeti Suriye tayyare meydanlarında bu Alman tayyarelerine karşı harekete bulunulması için tam salâhiyet vermiştir. Fransız hükümeti, bu vaziyetin mesuliyetinden kendini kurtaramaz. Almanların emirleri üzerine Fransa hükümetinin bu uçuslara müsaade etmek suretile yaptığı hareket mütareke şartlarına açıkça muğayirdir. Ve Fransız hükümetinin girişmiş olduğu taahhüdürlere telif götürmez.

Suallere cevablar

İşçi meb'us Cock şü suali soruştur:

Vişi hükümeti Milletler Cemiyetinden çekilmiş olduğundan Suriye üzerindeki mandasının da nihayet bulmuş olması lâzım gelmez mi?

B. Eden cevaben demiştir ki:

Bu suale cevap vermek için evvelden haberdar edilmek isterim. Maamafih, Cock'ın yaptığı telmih hiç şüphesiz kıymetlidir.

Milli liberal meb'us Morris Jons Vişi hükümetinin keyfiyetten haberdar edilmiş olup olmadığını soruştur.

B. Eden demiştir ki:

Bu husustaki vaziyetimizi Vişi hükümeti pekâlâ biliyordu ve biz, zat kendi taahhüdüleri, vecibeleri hakkında kâfi bir işaretler

30 Alman tayyaresi geçti

Kahire 15 (A.A.) — Salâhiyetli mahfellerin mütalesasına göre, Suriyeden geçen Alman tayyarelerinin sayısı 30 kadardır. Tayyarelerde Alman işaretleri yoktu. Fransız işaretlerini taşıdıkları sanılmaktadır.

Gene sanıldığına göre, bu tayyareler nakliye tayyareleri olmayıp yalnız mütehasısları ve sivilleri hâmil bulunuyordu.

Royter'in tefsiri

Londra 15 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Londranın iyi malûmat alan mahfellerinin mütalesasına göre, hariciye nazırı Edenin bugün Avam Kamarasında yaptığı beyanat Suriye tayyare meydanlarının Almanlar tarafından kullanılmasına mesalesinde İngiliz hükümetinin hattı hareketini bütün vuzuhu ile aydınlatmıştır.

Bu beyanat gösteriyor ki, Almanlar denizden Trablus yolu ile hiç bir mümanaata maruz kalmaksızın Libyaya yaptıkları yardım olduğu gibi gizlice İraka geçebilecek olmaları varid değildir.

Almanlara karşı harekât

Suriye vaziyetinin tehlikeleri uzun zamandanberi belli idi ve Vichy'nin Alman tazyiki karşısındaki hattı hareketi çok yakından takip ediliyordu. İstikbalde vaziyetin nasıl inkişaf edeceğini derpiş eylemek mümkün değildir. Fakat Fransız - İngiliz münaasebetleri daha ziyade bozulacak olursa, bunu Vichy hükümeti istemiş olacaktır.

Su cihet ehemmiyetle kaydediliyor ki, Büyük Britanya hükümeti Edenin beyanatında bildirildiği hareket teyessül etmekle Alman kuvvetlerine her nerede tesadüf ederse orada taarruz etmekte yolunda mükereren beyan ettiği siyaseti tatbikten başka bir şey yapmıyor.

Fransanın vaziyeti

Alman tayyarelerinin Suriyeye inmiş olmaları gösteriyor ki, Vichy hükümeti manda altında bulunan bu toprakların mütareke şartlarını muhil olarak Mihverin askeri gayeleri uğrunda kullanılmasına mâni olacak iktidarı haiz değildir. Fransızlar, İngiliz kit'alarını Fransanın müdafaasında iyi karşılamışlardır. Büyük Britanya yanında hür Fransız kuvvetleri olduğu halde hep aynı mücahelede dır.

Moskovada pasif korunma talimleri yapılıyor

Moskova 15 (A.A.) — Ofi Fransız ajansı:

Bu akşam, Moskova mntakasında 28 bölgede pasif korunma talimlerine başlanacaktır. Talimlerin mevzuu, toprakların müdafası için ordu ile sivil halkın işbirliği yapmasıdır. Talimlerin Moskova mntakası kurmayı ile «Os-soaviakhim» cemiyetinin pasif korunma teşkilâtı erkânı idare edecektir.

Düşman tarafından parasütlenme teşebbüslerine karşı mücahadeye hususî bir ehemmiyet verilmektedir.

Alman - Fransız işbirliği genişliyor

(Başarafa 1 inci sayfada)

miktarda muayyen meseleye inhisar etmiş olmakla beraber, Alman - Fransız müzakerelerinin vardığı pratik tedbirler, Avrupada tesisine Fransanın tam hükümlanlık ve istiklâleli iştirak edeceği yeni bir zamanın kurulmasını istihfad eden uzun vadeli bir siyaset içinde yer almaktadır. Fransız siyasetinin bu istikametinin istikbal için geniş ufkular açtığı ilâve edilmektedir.

Müzakerelere devam

Vichy 15 (A.A.) — Salâhiyet tar bir kaynaktan öğrenildiğine göre, başvekilat muavinliği genel sekreter muavini Benoist Mechin, Fransız - Alman müzakerelerine devam etmek üzere Parise hareket etmiştir.

Mareşal Peten'in hitabesi

Vichy 15 (A.A.) — Fransız Ofi ajansı bildiriyor:

Mareşal Petain bu akşam radyoda aşağıdaki deklârasyonu yapmıştır:

Fransızlar; Amiral Darlanın Almanyada geçenlerle Hitlerle görüşüğünü öğreniniz. Bu mülakâtı esas itibariyle tasvib ettim. Bu yeni görüşme bize istikbalin yolunu aydınlatmak ve Alman hükümetile girişilen müzakerelere devam etme imkânını vermektedir. İyi malûmat almadığı için endişeye düşen efkârı umumiye için artık bugün sanslarımızı tartmak, tehlikeleri ölemek ve hareketlerimiz muhakeme etmek mevzuubahs olamaz. Siz Fransızlar için bugün mevzuubahs olan şey millî seref ve millî menfaat yolunda bent, gizli fikirler beslemesiz tabik etmektir. Eğer cereyan etmekte olan müzakereleri efkârı umumiye yemizin sıkı inzibatı içinde neticelendirebilecek olursak, Fransa mağlûbiyetini iktiham edebilecek ve dünyadaki büyük Avrupa ve müstemleke devleti mevkiini muhafaza edebilecektir.

İşte aziz dostlarımız bugün sizlere söyleyeceğim bundan ibaretir.

Vişi'de nesredilen tebliğ

Vichy 15 (A.A.) — Nazırlar meclisinin dükkün içtimaından sonra mühim kararların tebliğ edilmesi bekleniyordu. Nazırlar meclisinden sonra nesredilen resmî tebliğ ise büyük kararlar bekleyenlerin ümidlerini tamamen tatmin etmemiştir. İltihaz edilmiş bulunan ve yakında ilân edilecek olan tedbirler arasında esas evvelce de haber verildiği gibi işgal masraflarının tenzili bulunması muhtemeldir.

İki mntaka arasındaki hududda hissedilir derecede tadilat yapılmış ve yeniden bir miktar Fransız esirlerinin serbest bırakılacağı da söylenmektedir.

Yeni müzakereler

Amiral Darlan'ın tekrar giderek Von Ribbentrop'la görüşeceği tahmin ediliyor.

Diğer taraftan Fransız - Alman müzakerelerinin yeniden başlamasıyla alâkadar olarak nezaretlerde bazı değişiklikler yapılabilecek hâlikdaki sayılar şimdiki hakikate daha yakın addedilmektedir.

Sigorta şirketleri arasında anlaşma

Vichy 15 (A.A.) — Ofi Fransız ajansı bildiriyor:

Alman ve Fransız sigorta şirketleri bir anlaşma yapmışlardır. Tamamen korporatif olan ve fakat resmî Fransız ve Alman kontrol teşekkülleri tarafından tasdik edilmiş bulunan bu mukavele hükümlerine göre, endüstri ve bilhassa piyasa imkânları hududunun geçen yangın rizikoları âkid taraflar arasında taksim edilecektir. Bu suretle İngiliz sigortacıları piyasadan bertaraf edilmişlerdir.

Şehir Haberleri

Memura 120 lira rüşvet teklif eden muhtekir

Fiat mürakabe komisyonu dünkü toplantısında koyun etlerine âzami satış fiyatı tesbit etti ve bir muhtekiri de adliyeye verdi

Fiat Mürakabe Komisyonu, dün kü toplantısında koyun etlerine âzami satış fiyatı tesbit etmiştir. Yeni fiata göre; karaman 60 ve kıvrık eti de 65 kuruşa satılacaktır. Komisyon dünkü toplantısında ayrıca, kuzu eti fiyatları üzerinde görüşmelerde bulunmuştur. Ancak bu hususta tetkikat henüz ikmal edilmediğinden kuzu etine âzami satış fiyatı konmamıştır. Bugüne kadar yapılan tetkiklere nazaran, kuzu eti muhtelif semtlerde 50 kuruşa 80 kuruş arasında satılmaktadır. Komisyon tetkiklerini ikmal ettikten sonra kuzu etine de âzami satış fiyatı koyacaktır.

Komisyon, bundan başka Mahmudpaşa kumas mağazası sahibi Osep Karakaş da kumas satışında ihtikâr yaptığından dolayı adliyeye vermiştir. Osep Karakaşın ihtikâr yaptığı haber alan fiat mürakabe bürosu, mağazaya bir memurunu göndererek cürmümeş hud yaptırması. Karakaş suç üzerinde vakalandığını görünce kurtulmak maksadıyla fiat mürakabe kontrolörüne 120 lira rüşvet teklif etmiştir. Osep Karakaş hakkın da ayrıca rüşvet teklif etmek suçundan da takibat yapılacaktır.

Garib bir kitab ihtikârı iddiası

Kilo ile satılan eski edebiyat kitapları 25 kuruştan satılmış!

Fiat mürakabe komisyonuna çok garib bir ihtikâr vak'ası ihbar edilmiştir. İddia şudur:

Tanınmış edebiyat hocalarından biri tarafından yazılarak bilâhare satıştan kaldırılan bir kitabın, müellifi tarafından 600 adedi kilo fiatına 5,5 liraya bir kitabıya satılmıştır. Bu kitabın alan zat bilâhare bunları 25 kuruştan satmaya başlamıştır. Kitabın müellifi bu vaziyet üzerine komisyonu müracaat ederek, kendisinin satışa arz etmiş, ancak kilo fiatına satmaya razı olduğu bir kitabın üzerinde ihtikâr yapıldığını iddia etmiştir. Komisyon bu iddiayı tetkik etmektedir.

Operatör M. Kemal bugün ayrılış darsini verecek

Gülhane askerî tatbikat mektebi hastanesi birinci hariciye kliniği profesörü albay doktor ve operatör M. Kemal Öke tahdidi sin dolayısıyla bugün ordu hizmetinden ayrılmaktadır.

Profesörün bu ayrılış münasebetiyle bugün saat 17 de Gülhane hastanesinde bir veda töreni yapılacaktır.

Gülhane profesörleriyle, meslektaşlarının iştirak edecekleri bu toplantıda kıymetli operatörümüz, son dersini verecek, müteakiben yakın arkadaşları tarafından kendisinin meslekî hususiyetleri hakkında konuşmalar yapılacaktır.

Hilâl klübünün kongresi Hilâl Spor Klübünden:

Ekseriyet hâsil olamaması yüzünden 4/5/1941 Pazar günü yapılmayan adi kongremiz 18/5/1941 Pazar günü saat 10,30 da yapılacakından sayın azamın lütfen teşrifleri rica olunur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Geçmiş olsun Hasan Beyciğim, ne oldu sana böyle?

... Bir iki gündür ne bir şey yiyorsun ne de içiyorsun?

... Rahatsız mısın, yoksa bir şeye mi üzül-dün?

Hasan Bey — Yok canım, gazetelerde gıda maddelerimizin tahillerinin neticelerini okudum!

Bir göz işaretinin sebeb olduğu cinayet

"Yanıdakiler kim!,, manasına gelen bir göz işaretine içerliyen sabıkalı bir garsonu bıçaklayarak öldürdü

Evvelki gece, Galatada bir cinayet işlendiğini, bir sabıkalının Kadir adında bir garsonu bıçaklayarak öldürdüğünü dünkü şehir tabirinde yazmıştık.

Cinayeti müteakib vak'a mahallinden kaçan, katil dün saat onda emniyet müdürlüğü cinayet masası memurları tarafından, Arabacısı sahillerindeki motörlerden birinin içinde yakalanmıştır.

Katil, müteaddid hırsızlık ve kaçakçılık suçlarından mahkûmiyeti, sabıkası bulunan 28 yaşlarında ve Portakal namile maruf Hüseyin oğlu Salih'tir.

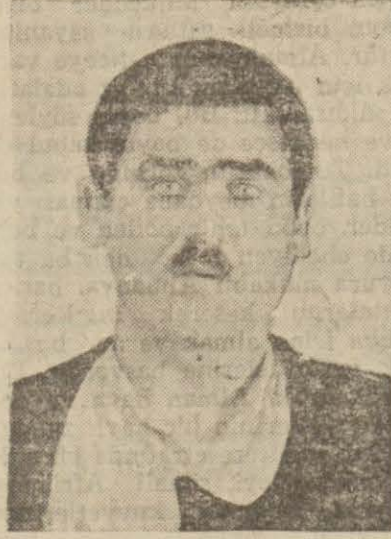
Zabita tahkikatına nazaran, cinayetin mahiyeti ve cereyan tarzı şudur:

Galatada Necatibey caddesinde bir işkembeci dükkânında garsonluk yapan Kadir evvelki gün iznilik olduğundan beraberine Sükrü isiminde bir de arkadaşını alarak civarda gezmeğe çıkmıştır.

Bu havalideki meyhanelerden birinde uzun müddet oturan ve kafaları bir hayli tutsüllüyen iki arkadaş aksam geç vakit meyhaneden çıkarak Doğruyol caddesinde bir aşağı bir yukarı doluşmağa başlamışlardır. Kadirle, Sükrünün bu gezintisi gecenin geç saatlerine kadar devam etmiş, bu esnada Portakal Salihle üç arkadaşını rastlamışlardır. Bu telâkiyi müteakib, Kadir evveliden tanıdığı ve bir meseleden dolayı dargın bulunan Portakal Salihle imalı bir göz isareti atarak, yanındaki gençlerin kim olduklarını sormuş, o da bu manalı soruşa hiddetlenerek:

— Bunlar senin bildiğin gençlerden değil... Sağa, sola satışmadan adam gibi yoluna git...

Cevabını vermiştir. Portakalın bu cevabını hazmedemiyen Kadir, «kim olurlarsa olsunlar!» diye bu grupun üzerine yürümüş, onlar da mukabeleye kal-

Katil Salih

ınca bu defa iş bir arbede halini alarak beş kişi birbirlerine girmişlerdir. Bu esnada Portakal Salih bıçağını çekerek Kadirin üzerine atılmış ve kuvvetli bir darbe ile garsonu kasından yaralayarak kanlar içinde yere sermiştir.

Kadirin bu akibetini gören diğer kavgaçılarla katil süratle vak'a yerinden uzaklaşarak kaçmışlardır.

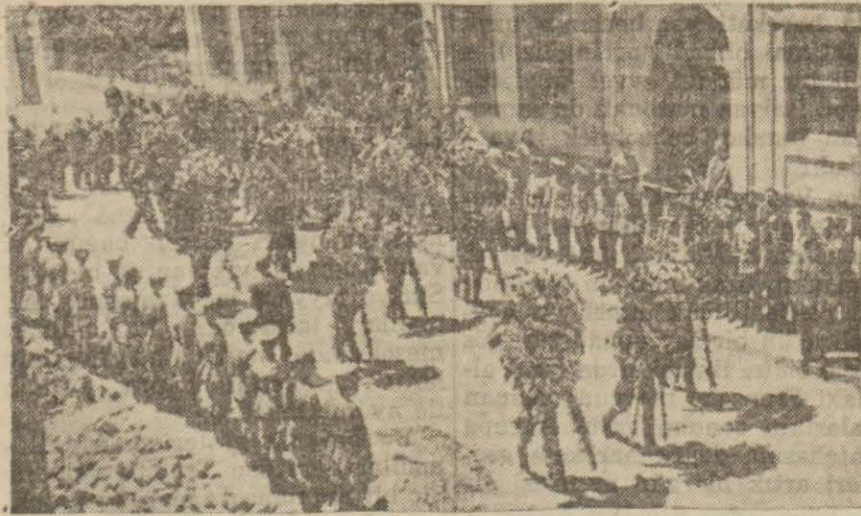
Garson aldığı bu bıçak yarasının tesiriyle ifade vermeden ölmüştür.

Cinayetten haberdar edilen emniyet müdürlüğü memurları derhal faaliyete geçerek, kavgaçılardan Muzafferle arkadaşı Talât Galatada gizlendikleri bir ahırda, Portakal Salihle arkadaşı Aliyi de Arabacısınide saklandıkları bir mavnanın içinde yakalamışlardır.

Emniyet müdürlüğüne getirilen katil, suçunu itiraf etmiş, âleti katil olan bıçağı, Galatada Berberler sokağı köşesindeki çöplüğe attığını söylemiştir.

(Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Necib Serdengeçtinin cenazesi dün merasimle kaldırıldı

Cenaze merasiminden bir intiba

Vefatını teessürle haber verdikimiz, İstanbul umumî meclisi birincisi reis vekili Necib Serdengeçtinin cenazesi, dün merasimle kaldırılmış ve Bakırköyündeki aile mezarlığına defnolunmuştur.

Cenaze saat 11,30 da, büyük bir kalabalığın iştirakile Beyoğlu belediye hastanesinden alınarak otomobile belediye binası önüne getirilmiştir. Merhumun cenazesi burada otomobilden indirilmiş ve belediye önünde beş dakika durularak 15 yıldanberi hizmet ettiği bina önünde merhuma böylece bir hürmet vakfesi yapılmıştır.

Cenaze merasiminde başta vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar olduğu halde, Parti idare heyeti reisi Reşad Mimaroğlu, umumî meclis ve daimî encümen azaları, vilâyet, parti, belediye erkânı, şirketler mümessilleri ve binlerce dostu hazır bulunmuştur.

İhraç maddelerimize talep fazla!

Bu yüzden stokları azalan bazı maddelerin fiyatları arttı, fasulye ihracı için lisans verilecek

Haricden ihraç maddelerimize yapılan taleplerin son zamanlarda arttığı görülmektedir. Taleplerin çoğalması, piyasada bazı maddeler üzerinde fiyat tereffülüne sebep olmuştur. İhraç stokları azalmış olduğundan, yeni sene mahsulünün ihracına kadar fiyat yükseliğinin devam edeceği zannedilmektedir. Yapılan tetkiklere göre yükselmeler bilhassa yağlı tohumlarla, bazı hububat maddeleri üzerinde olmuştur. Susam 31 kuruştan 35 kuruşa, ketnetofumu 31 kuruştan 36 kuruşa, kuyyemi de 7 kuruştan 9 kuruşa yükselmiştir.

Diğer taraftan fasulye fiyatlarında da tereffü vardır. Hükümet bu malın beklemekte olduğunu ve stok vaziyetinin gözönünde bulundurarak, yakında ihracı için lisans verecektir. Fasulyeden başka nohud ve baklada da hissedilir derecede yükselmeler kaydedilmiştir. Alâkadarların ifadesine göre; fasulye fiyatlarının yükselmesi yaklaşmakta olan yeni sene fasulye mahsulüne de tesir edecektir. Bunlar iyi fiatlarla ihraç edildiği takdirde, müstahsil de para kazanacağında önümüzdeki piyasanın iyi fiatlarla açılacağı tahmin olunmaktadır.

Koyun ve keçi derisi yükseliyor

Mısırın sığır derisi ihracını menetmesi bu maddenin de yükselmesini mucib oldu

Koyun ve keçi derisi piyasasında yükselişi devam etmektedir. Buna sebep bu derilere ihraç lisansının verilmiş olmasıdır. Haricden talepler arttığından her iki deri fiyatı üzerinde yükselmeler kaydedilmiştir.

Diğer taraftan yerli sığır derilerinin fiyatları da yükselmektedir. Buna sebep olarak Mısırın sığır derisi ihracını menetmiş olması gösterilmektedir. Malûm olduğu üzere, Mısırın memleketimize külliye miktarında sığır derisi ithal edilmekte idi. Mısırın memleketimize deri ithal edilememesi; üzerine fiatlarında tabii olarak yükselmeler olmuştur. Sığır derilerinin fiyatlarındaki bu yükselmenin köselle fiatlarına da tesir edeceği zannedilmektedir.

Bir idam mahkûmunun nakzen görülen muhakemesi

Bundan birkaç sene evvel Caltacada feci bir cinayet işlenmiş, Şevket isminde bir köylü kendisine kaçmak istemeyen sevgilisi Zülfıyeyi ve kızın imdadına koşturan babasını bıçakla vurarak öldürmüştür. Bu çifte cinayetin faili bilâhare ağırceza muhakemesi neticesinde idama mahkûm edilmiştir.

Mahkemei temyiz bazı cihetlerden bu kararı bozmuş; yeniden başlanan muhakeme dün neticelenerek, mütalesim serdeden müddeiumumî Ziya Yazgan bu defa maznunun ceza kanununun 69 ve 448 inci maddelerine göre teczivesini istemiştir.

Dava, karara kalmıştır.

Harbiye faciası hakkında bir tanzih

Bir müddet evvel, Harbiyede vukubulan ve iki Akademi talebesinin ölümüyle neticelenen feci otomobil kazası münasebetile, ölen gençlerden Fuad Taymanın babası Kemal Taymandan bir tanzih mektubu aldı. Mumailay, bu mektubda, oğlunun otomobil içinde bulunmadığını ve sarhoş olmadığını yazmaktadır. Esasen bu cihet müddeiumumîlik tarafından da tanzih edilmiştir. Kemal Taymanın arzusunun yerine getirmek için bir kere daha bu ciheti kaydediyoruz.

Mahkemelerde:

Paşazade dolandırıcısının yeni marifetleri

60 yaşındaki bir kadının, "Seni tedavi ettireceğim!,, diye, iki Anadolu gencin de işlerini görme bahanesile hayli paralarını dolandırmış

Meşhur sabıkahlardan Remzipa Paşazade Şevket, gene sahneye çıkmış, üç dolandırıcılık vak'asının faili olarak dün adliyeye verilmiştir. Suçlu, aleyhindeki iddiaya nazaran, bu sefer de Gülizar isiminde 60 yaşında bir kadının tedavi ettirmek bahanesile 40 lirasını, iki Anadolu gencin de işlerini halledeceğine söyleyerek, paralarını dolandırmıştır. Dün asliye 4 üncü cezada duruşması yapılan bu hâdise, mahkemede çok enteresan safhalar arz etmiş, bu son dolandırıcılığı Şevketin bütün öbür suçlarını bastırmıştır.

Kendi halinde, ihtiyar bir kadın olan Gülizar başma gelenleri mahkemede şöyle anlatmıştır:

— Ne siz sorun, ne de ben anlatayım bay hâkim. Bu adamın bana ettikleri anlatmakla bitmez ki... Tedavi için Gureba hastanesine gittim. Yanımda çalışan Ali de benimle beraberdi. Bu sırada, Şevket yanına geldi ve bana «burada hastalar iyi bakıyorlar, seni Etfal hastanesine göndereyim. Orada bütün doktorları tanıyım» dedi. «Sen kimsin, oğull!» diye sordum. «Miralay olduğumu söyledi. A. doğrusu emniyet geldi bana. Dediklerine uydu. Derken bay hâkim, Etfal hastanesinde büyük bir doktora benim için mektub yazdı. Tavsiye mektubu. «Hay, Allah senden razı olsun. Hızır gibi yetiştin, varol evlâd!» dedim. Mektubu alıp, doğrudan hastaneye gittim. Doktor orada yoktu. Ertesi günü bu Şevket evvelce adresimi aldığı için, Nisantaşındaki evime geldi. Bana hastane ile görüşüğünü ve ilaç parası olarak 10 lira lazım olduğunu söyledi. Aklıma fenalık gelir mi? Verdim. Bir gün sonra gene geldi, bu defa da 20 liramı aldı, gitti. Üçün çü günü baktım gene göründü, «Para ilaç için kâfi gelmedi, 10 lira daha vereceksin!» dedi. Onu da aldim. Sonra bir daha görünmedim. Meraka düştüm, tekrar hastaneye gidip, o doktoru aradım. Adamcağız hastaymış, oradan adresini öğreneyim evime gittim. Başma gelenleri anlatınca güldü «Seni aldattılar, karakola müracaat et!» dedi. İşte bay hâkim, hepsi bu kadar. Ben bu dolandırıcı olduğunu bilseydim, hiç para verir miydim? Bir daha mı, tövbeler tövbesi.. Dün yada kimselere inanmam. Ama nın, başma bu gelenlerden sonra»

Bundan sonra hâkim Paşazade Şevkete dönmüş ve kendisine sormuştur:

— Mahkûmiyetlerinin adedi o kadar çok ki, yeni bir suç işlediğin ve sabit olduğun zaman, mahkemeler sana verecekleri cezayı hesaplamakta izharı acediyorlar. Anlat bakalım, gene ne yaptın?»

Suçlu cevaben, demiştir ki:

— İşin evveliyatını bilerseniz, bana hak verirsiniz. Bu işde zerrece kabahatim yok. Bu kadını hastane de gördüm. Hastaymış, kanını tahlil etmişler, fakat neticeyi öğrenememiş. Alman doktorla, almanca konuşarak, tahlil sonunda ne neticeye vardıklarını kendisinden sordum. Meğer, frengi değil miymiş; hem de zaid dördü.»

İhtiyar kadın, burada dayanamıyarak söze karışmıştır:

— A, üstüme iyilik, sağlık... Bak, neler de konduruyor. Bu yaztan sonra...»

Suçlu, sözüne devamlı:

— Kadını tedavi için bir dispensere sevkedecektim. Bu yaşlı bir kadın. Orada fâhişelerle beraber tedavi edilmesine vicdanım ra-

zı olmadı. Etfal hastanesinde tedavisi için, tâ paşa babam zamanında danberi tanıdığım bir büyük doktora mektub yazdım.»

Yaşlı kadın gene söze karışmak istemiş, hâkim kendisine ihtare dince:

— Aman bay hâkim. Bu adam patlatacak beni..»

Demistir. Neticede suçlu gerek bu suçunu, gerekse Ali ve Mehmed isimlerinde iki genci dolandırdığını te'vil ve inkâr etmiştir.

Fakat, hâkim Şevketin tevkifine karar vererek, şahidlerin celbi için duruşmayı talik etmiştir.

Aşerlik işleri:

312-332 doğumlu acemi erat sevk ediliyor

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

1 — 312 (dahil) 332 (dahil) tevellüdü acemi İslâm erat sevk edilecektir.

2 — Toplanma günü 22 Mayıs 941 Perşembe gündür.

3 — İstenilenler daha evvel gelecek elbiselerini alabilirler.

4 — Vaktinde gelmeyenlerin askerlik kanununun 90 nci maddesi mucibince ceza göreceği ilân edilir.

★
Sarıyer Askerlik Şubesinde:

Mintakamız halkından olan 312-332 yerli ve yabancı acemi ihtiyat erlerin doğum cüzdanları ve varsa askerî vesikaleleri birlikte 18 Mayıs 941 tarihinde şubeye behemehal müracaat etmeleri.

Üsküdar meydanının tanzimi

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy, bugün belediye, imar, fen işleri ve emlak müdürlüleriyle birlikte Üsküdar giderek Üsküdar meydanının tanzimi işi etrafında tetkiklerde bulunacaktır. Meydanın tanzimine bugünlerde başlanacaktır.

TIYATROLAR

18 Mayıs 941 Pazar günü akşamı saat 21 de Şehir Tiyatrosu komedi kısmında (Asım Baba) jübilesi Münir Nurettin konseri HALK OPERETİ Naşid ve Halide Pişkin Gişe hergün açıktır

Osmanlı Bankası, spor bayramı

Osmanlı Bankasından: Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla, Osmanlı Bankasının Galata merkezde Yenica mi ve Beyoğlu şubeleri 19 Mayıs 1941 Pazartesi günü kapalı bulunacaktır.

BUGÜN MATINELERDEN İTİBAREN TAKSİM SINEMASINDA

Dans - Şark - Neşe ve macera dolu hareketli bir program
1 - İstanbulda ilk defa olarak

Tehlikeli Seyahat
TOM BROWN ve PEGGY MORAN
tarafından oynanmış büyük macera filmi

2 - Yıldız Sultan
NECAT ve ABDÜL GANİ
tarafından oynanmış türkçe sözlü ve arabca şarkılı

Resmî Tebliğler

Tayyare akınları

Berlin 15 (A.A.) — Alman or-

Bir denizaltı gemisi, şimalî At-

Hava kuvvetleri, İngiliz işe ge-

Dün gündüz, savaş tayyareleri,

Simalî Afrikada, Tobruk önün-

Hafif Alman savaş tayyareleri,

Akdeniz Alman hava kuv-

Düşman, Alman arazisi üzerine

İtalyan tebliği

Roma 15 (A.A.) — İtalyan u-

İtalyan ve Alman tayyareleri,

Simalî Afrikada, Tobruk cephe-

Maarif Vekilinin

Biraz gününberi şehrimizde

Hasan Ali Yücel bilâhare refa-

Evet!... Hepimiz perişan bir

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Hikâye

GORDIYAS

Yazan: Kadircan Kafli

Yağmurlar iki hafta sürmüştü;

Delikanlı uzun bir tembellik

Bir sesle uyandı ve güneşin

Gordiyas yatağında oturdu ve

— Gordiyas!... Gordiyas!...

— Kalktım anne... Ne var?

Duvara vuran ışık sanki birden-

— Keski Taros burada olsaydı!

Dedi. Bu onun uşağı idi; yağ-

Gordiyas annesine sordu:

— Trisis nerede? Bana biraz

— Nehir kıyısına gitti; çamaşır

Delikanlı o tarafa baktı. Düz

Biraz gününberi şehrimizde

Hasan Ali Yücel bilâhare refa-

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

diresi elinde, yiyecek torbası boy-

Buradan köy görünüyordu.

Orta Anadolunun ilk bir Tesrin

iki öküzlün ortasına, boyunduru-

Herhalde bunun bir manası var-

Geceyi hep bu hâdiseye mana

Telesos şehri sekiz saat ötede,

dik bir tepenin yamacına kurul-

Şehrin kapısına yaklaştığı sırada

Yüzü de bu düzgün ve güzel endamla

— Ah! Temel!.. Ah mon Dieu!..

Sen!... Sen burada?... Gözlerime

Evet, Temel!.. Temelin ta

Melpomeni Temelin boynuna

Fakat Melpomeni gülümseye-

NİÇİN NEREDE NASIL

En büyük elektrik lâmbası

İlim ve fen adamlarını bugün de uğraştıran

Alman alimlerinden Bek, iki mil

Bu muazzam lâmbanın içindeki

Bu dev lâmbanın kutru iki met-

İşığın fatihleri

Çok eski devirlerde, bir odanın

Fakat bu, hiç de iyi bir şey de-

Bakınız niçin: Meselâ sizin can-

Eski devir insanları, yıllarca ate-

İnsanların, soba ile lâmbayı, ya-

İzmirden mektub yullayan bay

Bir genç kıza görüyor, beğeni -

— Kızla buluşmak mümkün

Cevap olarak:

— Hiç diyorum, hiç bir şey ol-

— Madam, bu sefer de beni ta-

Melpomeni Temeli bulmakla

— Camım nasıl olur, hani su

Melpomeni aynı şoğuk eda ile

ni birbirinden ayırmak icab ede-

Ocakla lâmbayı birbirinden ayrı-

Fihakika çıra, ocaktan çok da-

Bizim bugünkü elektrik lâmba-

Vaki biz elektrik lâmbalarının

Hararetle mücadele

Uzun yıllardanberi uğraştığımız

İşik elde edilebilir için, muhak-

Halbuki her ışıtilan ve bilhassa

sini beklediği olur, fakat nihayet

Bakar. Neticen daha çabuk getir-

Çocuğum, eğer senin maksadın

Sivas hattında bay (C) ye:

Bahsettiğiniz para şüphe yok ki,

Dürriye bu hitab bir nevi ist-

Demesi üzerine vaziyetin vema-

— Hayır, dedi, tanıyamıyorduk,

— Herhalde yanlıyorsunuz, si-

GÖNÜLİSLERİ

Telefonla muşaka

İzmirden mektub yullayan bay

Bir genç kıza görüyor, beğeni -

Cevap olarak:

— Hiç diyorum, hiç bir şey ol-

— Madam, bu sefer de beni ta-

Melpomeni Temeli bulmakla

— Camım nasıl olur, hani su

Melpomeni aynı şoğuk eda ile

HAYATINA

YAZAN: EKREM REŞİD

— Evet pauvre ya... Hem de

Dürriye ilham gelmişti. Şimdi

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

Evet!... Evet!... Evet!... Evet!

o sırada kapı yerinden kopartıl-

— El... Yeter artık be!... Daha

Temelle Şevan göründüler. Sa-

— Yeter be!... Bu nedir?... Da-

Melpomeni, kısa bir çığlıkla zâ-

kadını. Kendisinden toyluk bek-

— Temelimo!.. Ah Comme c'est

— Ben de seni çok özledim!...

Şevan şimdiye kadar sessiz

Melpomeni Temeli bulmakla

— Yanlış... Ben sizi hiç gör-

— Hangi meyhane?... Hangi

Dürriye bu hitab bir nevi ist-

Demesi üzerine vaziyetin vema-

— Hayır, dedi, tanıyamıyorduk,

— Herhalde yanlıyorsunuz, si-

Memleket Haberleri

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Davasta

Kasaba bütün halkile beraber gene Bağpazarına göçe hazırlanıyor

Davas (Hususi) — Yurdun birçok yerlerinde olduğu gibi burada da artık yaz kokuları gelmeye başlamıştır. Davasın yaz mevsimine mahsus çok enteresan bir hali vardır. Şehir bir kilometre mesafede bulunan ve «Bağpazarı» denildiği halde bağdan eser olmayan bir yer bulunmaktadır. Buranın, kaza merkezine nispetle suyu ve havası biraz daha iyidir.

Bunun için hükümet devairinden maada bütün kasaba halkının Temmuzun birinden itibaren Bağ pazarına göç etmesi âdet olmuştur. Burası, birçok güzel bahçelerle ve aralarında inşa edilmiş mahalle mahalle köy evlerinden birkaç nümara yüzsek, güzel binalarla süslenmiştir.

Oldukça geniş bir yer olan «Bağ pazarı»nda yaz aylarına mahsus çarşular, pazarlar, kahvehaneler, fırınlar, açıklar, bakkallar, berberler olduğu gibi geniş caddeler dahi vardır. Müteaddid cami ve mesicidleri bulunan ve adeta bir panayır yerini andıran «Bağ pazarında» misafirler için temiz oteller bile bulunur. Bu insandan hali yerler muvakkaten şehre nakledilip eder ve şehir de 3 ay için sessiz bir köy haline gelir. Davasın pek hoş gidecek havadar bir sayfiyesi demek olan Bağpazarına memurlardan başka belediye daire si ve abalı göç ettiği için şehirde Temmuzun ilk haftasından sonra hemen hemen kimseler kalmaz. Buraya bütün esya ve hayvanat ile aktın eden halk, Teşrinievvel iptidiasına kadar sade ve nefis bir kır kokusu alırlar ve havalar güzelyene artık kaza merkezine avdet ederler.

Bütün satıcılar ve şehir halkı üç ay içinde hep bu «Bağpazarı»nda muamele ve alışverişlerine devam ettikleri için şehrin elektrik santrali da bu üç ay içinde faaliyetini tatil eder. O zaman kasaba, karanlık ve loş bir hal alır. Hafta pazarı da muvakkaten oraya nakledildiği için göç etmeyen memurlar sepetlerini alarak Bağpazarına gidip hem nevalelerini tedarik ederler hem de tatil günlerinde pek hoş vakit geçirmiş olurlar. Buranın yoğunlukla kavunları oldukça meşhurdur.

Çukurovada çiftçi otomobilleri işleyecek

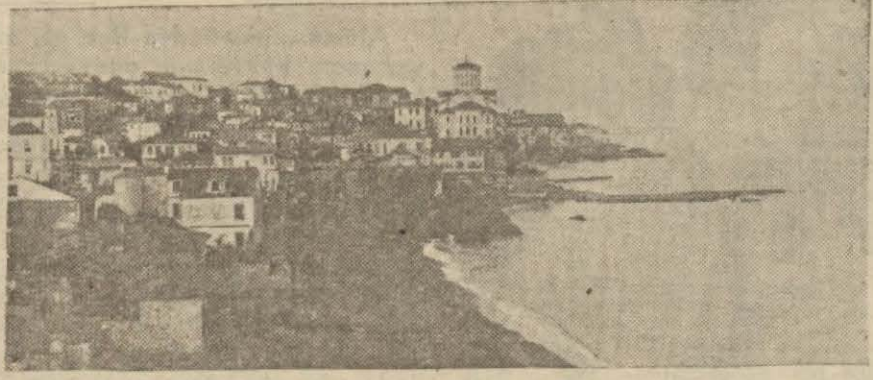
Adana (Hususi) — Çiftçilerin mahsullerini kolaylıkla harman ve pamuk ekimini idare etmek için çiftçi otomobillerinin işletilmesi müsaade edilmesi hususunda Çiftçi Birliği tarafından vaki müraaat üzerine ileriye sürülen esbabı mucibe Koordinasyon heyeti tarafından haklı görülmüş ve bu otomobil lerin sahiplerinin isimlerinin bildirilmesi Birlikten sorulmuştur.

Izmirde uç kreş açılıyor

Izmir (Hususi) — Parti teşkilatı şehrin Eşrefpaşa, Kahramanlar ve Gaziler semtlerinde üç kreş açılmasına karar vermiştir. Kreşlere, çalışan kadın ve erkeklerin küçük çocukları kabul edilerek gündüzleri işe ve istirahatleri temin edilecektir. İşçiler akşamları kreşlere uğrayarak çocuklarını alacaklardır. Bu kreşler bilahare şehrin diğer semtlerinde de tamim edilecektir.

Trabzonda 2 milyon kilo tütün satış görüyor

Dünya piyasalarında fevkalâde rağbet gören tütünler, bu sene de normal fiatlarla satılıyor

Trabzonun sahilden görünüşü

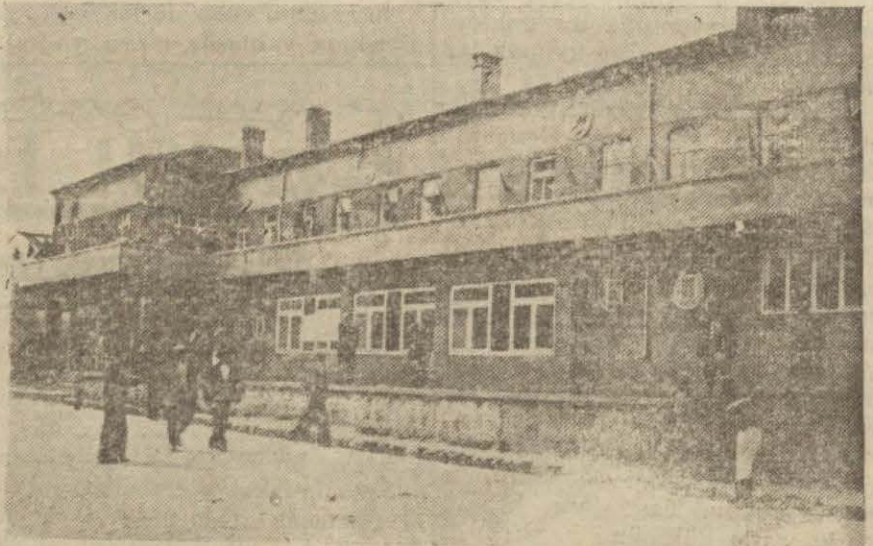
Trabzon (Hususi) — Bu sene Trabzon mıntakasında tesbit edilen üç buçuk milyon kilo tütünden yalnız Akçaabat'da deranbar edilen iki milyon kiloyu mütevaciz tütün satışlarına devam olunmaktadır. Bu tütünlardan bir buçuk milyon kilosu tüccar ve ihisarlar idaresi tarafından mübayaası yapılmıştır. Geri kalan tütünlere mübayaasına süratle devam edilmektedir. Kalite ve sigara randmanı itibarıyla piyasa piyasalarında fevkalâde rağbet kazanan Trabzon mıntakası tütünlere geçen sene olduğu gibi bu sene de normal fiatlarla hariçten talib bulunmaktadır. Bu senenin satış fiatları nevine göre kilosu azami doksan kuruşa kadar çıkmıştır. Müstahsil ve köylüler bu vaziyetten ve ihisar idaresinin gösterdiği kolaylıklardan son derecede memnun görünmektedir. Diğer kazalarda fındık para etmediği için yiyecek mısır muzayakası baş gösterdiği halde Akçaabat kazasında köylüler tütünlere iyi fiatlarla satılmak imkânını elde ettiklerinden

bu türlü yiyecek buhranile hemen hemen hiç karşılaşmamış gibidirler. Bu vaziyetten son derecede memnun olan müstahsil şimdiden yeni tütün mahsulünü yetiştirmek için hazırlıklara başlamıştır. İhisarlar idaresi tarafından yetiştirilen tütün fidanlarının tevziatı ikmal edilmiş ve tarlalara dikilme başlanılmıştır.

Gübre işi

Trabzon ve mülhakata her sene külliyetli miktarda sun'i gübre istihlak etmektedir. Çünkü Trabzon köylüsü sun'i gübre vurmadağa tütün ekemez. Halbuki bu sene sun'i gübrelerin çuvalı otuz üç liraya kadar satılmaktadır. Bir takım mutavassıtların elinden otuz üç lira ve riddiği halde gene gübre güçle alınıyor gibi tütün hastalıklarına karşı ilaç olarak kullanılan Arsenik maddesinin kilosu da üç liraya kadar yükselmiştir. Alâkadarların bu mevzu üzerinde tetkikler yaptıkları na hiç şüphe yoktur.

Biga Halkevinin açılma töreni yapıldı

Biga (Hususi) — İki yıldanberi yapılmakta olan ve 40,000 küsur lira sarf ile vücutta gelen muazzam Halkevi binası; Millî Hâkimiyet bakanlarından bâhis söylenen nutuktan ve Millî Şef İsmet İnönü'nün imzalı fotoğrafları da mahalli mahsusuna asıldıkları sonra merasime son verilmiştir.

Bugünün gecesinde yeni Halkevinin büyük merasim salonunda çok nezih bir aile toplantısı yapılarak gece yarısına kadar eğlenilmiş, toplantı samimi bir hava içinde geçmiştir. Resim, Halkevi binasının cepheden görünüşünü göstermektedir.

«Halkevi»ni süzünü okumuş, Çanakkale Halkevi başkanı tercüman Halil tarafından, Halkevinin başkanlarından bâhis söylenen nutuktan ve Millî Şef İsmet İnönü'nün imzalı fotoğrafları da mahalli mahsusuna asıldıkları sonra merasime son verilmiştir.

Bugünün gecesinde yeni Halkevinin büyük merasim salonunda çok nezih bir aile toplantısı yapılarak gece yarısına kadar eğlenilmiş, toplantı samimi bir hava içinde geçmiştir. Resim, Halkevi binasının cepheden görünüşünü göstermektedir.

Dilekler ihtiyaclar

Konyanın iki derdi: Kıreçli su ve ev kiralarnın artması

Konyadan yazılıyor: Konya belediyesi Dutlukırı pınarlarından çıkan suyu Alâetinin tepesindeki depoya aktırmakta ve bu su halk tarafından içilmektedir. Halbuki Dutlukırı suyundaki kireç miktarı yüzde 20 yi geçmektedir. Bütün Konya halkı bu sudan ve belediyenin bu depoya bu suyu doldurmasından müstekidir. İsteneş bu suyun buraya doldurulmasıdır.

Konyaya İstanbuldan gelenlerin miktarı gittikçe artmaktadır. Bu tehacüm sebebiyle bir kısım ev sahipleri evlerinin kiralarnı süratle arttırmaktadırlar. Alâkadar makamların bu mesele ile şiddetle meşgul olmaları ve ev kiralarnı ihtikârına meydan vermemeleri lâzımgelmektedir.

Edirne'de şehidler ihtifali

Edirne 15 (Hususi) — Hava şehidimiz için her sene yapılmakta olan tören bugün de Selimiye avlusunda yapıldı ve kahraman şehidimizin aziz hatıraları saygı ile anıldı.

Halkevinin hazırladığı program mucibince saat 10 da Umumi Müfettiş General K. Dirik, başmüsavirimiz Sabri Öney, vali Ferid Nomer, komutanlar, Parti müfettişi Ragıp Akçe, sâbyalar, devlet memurları, jandarma kıraları, polislerimizden bir grup, talebeler, gençlik teşkilatı, halk mümessilleri ve kalabalık bir halk külesinin istikrar ettiği törene İstiklâl marşile başlanıp ve bu anda bayrak merasimi yapılmıştır.

Bunu müteakib şehidlerimizi saygı ile anmak için bir vakfai sükütan sonra Maarif Müdürü Cemil Öner tarafından vatan uğruna canlarını feda edenleri hatırlatan, günün büyüklüğünü ve mânasını anlatan bir hitabede bulunulmuştur. Törene Cümhuriyet marşile nihayet verilmiş ve Şehidliğe bir heyet tarafından götürülen çelenkler konmuştur.

Izmir, Aydın ve Manisada üç traktör ekibi bulunacak

Izmir (Hususi) — Ziraat Vekâletinden vilâyet ziraat müdürlüğüne gelen bir emirde seylâbdan zarar gören halkın tarlalarını sürmek üzere Menemene gönderilmiş olan beş traktörün, tarım satışı kooperatifleri birliğine devredilmesi ve birlik tarafından gerek kooperatiflere ortak olan ve gerek ortak olmayan müstahsillerin arazisinin cüz'i bir ücret mukabilinde sürdürülmesi bildirilmiştir.

Vekâlet emrine göre, İzmir, Aydın ve Manisa vilâyetlerinde beşer traktörden mürekkep on beş traktör ekibi, birliklerinin emrinde çalıştırılacaktır. Bu traktörlerle her sene müstahsillerin tarlaları kolayca ve süratle sürülecek, köylünün ziraat işlerinde vakit kazanmaları ve daha çok istifade etmeleri temin olunacaktır.

— Mösyö, nerede o?
Torry eille merdiveni işaret ederek:
— Yukarıda, benim odamda.
Dedi.
Berg homurdandı ve merdiveni üçer üçer atıyarak yukarı doğru tırmandı; Mansard ve Boldini de peşinden yürüdüler. Galeriden, adamlarının sesi geliyordu.

Vérité gözlerini sato sahibine döndürdü ve onu fevkalâde sert gördü. Üç adamın merdivene doğru koşmasına takılan bakışlarında tuhaf bir tecessüs okunuyordu.

Bir saniye sonra, hiddetten kıpkırmızı olmuş yüzüyle Berg merdivenin sahanlığında göründü.

Bağra bağra:
— Bize oyun oynadı bay polis, dedi, yukarıda hiç kimse yok.
Şato sahibi omuzlarını kaldırdı. Tabakasından bir tutam tütün aldı ve cevap verdi.

Birkaç dakika önce yukarıda idi. Bu baylar da buna şahiddirler. Dedi ve eille de iki Amerikalıyı gösterdi.

Berg, yüzü daima polis memuru

(Başarafa 2 nci sayfa)

kı kendilerine celbetmiş olurlar. Bu mütealeadan fazla mikyasta bir netice çıkarmak doğru olmaz. Cereyanı takip etmek demek san'atın bütün mevzu, muteber, makbul olan, ötedenberi sevilmiş ve hâlâ sevilen vasıfların: inkâr ve terketmek demek değildir, elbette; eğer öyle olsaydı bugün, sal olarak isimlerini yâdedelim.

bizde Yahya Kemal, Fazıl Ahmedî, Faik Aliyi kendilerine mahsus lisan ile şiir söylemekten men'ederek bizi de onları okuyabilmek zevkından mahrum etmek, ve onlara «En son yenileri teklid edeceksiniz, ve bu taklidin dışına hiç bir zaman, zinhar çıkmıyacaksınız!» diye bir mahkûmiyet ilâmı yapıp istidatın lüzum gelirdi.

Bugün onlar pek büyük bir lezzetle okunmakta devam ettikleri gibi, insaf erbabi, yenilerden de, eğer bize hakiki bir şiirin heyecanını ve kendi tarzlarında bir san'atın zevkini verenlere tesadif ederlerse onları da muhabbetle okumaktadırlar.

Su küçük istidattan sonra pek dikkate ve merhametle karışık bir muhabbete şayan olan bir başka İngiliz sairine geçiyoruz:

John Keats
(Con Keats)

1795-1821. Bu sair, aynıle kendi yaşında ve İngilizlerin bu devreye mensub iki büyük sairinden biri olan Shelley gibi bedbaht mukadderata maruz idi. Her ikisi de hassasiyetle, fakat üllühiyete ve cemiasiyete karşı isyan ile dolu olan bu iki genç sair, ikincisi için ileride görüleceği veçhile, hayatlarının bir kısmını vatanlarının dışında serseri bir ömür içinde geçirdikleri sonra Romada protestan mezarlığında yanyana uyumaktadırlar.

Keats fakir bir ailedendi. Bu ana baba malik oldukları vesaitin fevkinde bir tahsil vermek için çocuklarına büyük fedakârlıklarda bulunmuşlardı. Keats ilkönce tib tahsiline başladı ve cerrah olmak üzere çalışırken eskilerden ve yenilerden şiirler okuyarak manzumeler inşad etti. Bu meydana kadim Yunan edebiyatından mülhem olarak nazm ve neşrettiği Hyperion ve Endymion namında iki büyük kaside derhal namın bir istihar hâlesile çevirdi ve bu iki eser birer şaheser olarak alkışlandı.

Sair bu kasidelerle sanempe-rest hayatı tekrar ihya etmiş oluyor. Bunlarda müfrit bir hassasiyet ve her türlü kayıdan serbest bir hayal taşkınlığı vardı ki fitratın ilk hamlelerini bu zeminde sarfettikten sonra onun mevcudiyetini bir nevi gevşeklik, uyusukluk istilâ etti; öyle ki bu eserler genç sairin cismanı ve manevî kuvvetlerini sarsarak onu izmihlâle sürükledi ve bütün hayatı için meş'um oldu. Zaten pek nahif olan bünyesini bu suretle başlayan marazi sefaletten kurtarmak azmle uzun bir müddet İskoçyada ve İrlandada doluştuktan sonra İtalyada seyahat etti ve çok geçmeden Romada henüz yirmi beş yaşında iken hayata gözlerini kapadı.

Rivayete inanamak lâzım gelirse onun ilk manzumelerini kıskanarak sert bir lisan ile karşılayan büyük sair Byron vefatından sonra hayranlıklarını ketmedememiş ve onu eski Yunan sairi Eshyle eşil derecesinde görerek lâyak olduğu mertebeye çıkarmaktan geri durmamıştı.

Meşhur münekkidlerden biri ona dair olan bir makalesinde «Eğer bu genç sair inkâr ucurumlarına yuvarlanmakta nefsinin alıkoymuyseydi, yavaşacaktı. ve has-

runa dönük olarak devam etti:
— Oda bomboş. Garrisonun odasında da kimse yok. Satonun yan tarafına giden kapı da anahtarla kilidlenmiş. Geliniz, bizzat kendiniz görünüz.

Todd sual soran bakışlarla sato sahibine baktı, sonra her ikisi de merdivene doğru yürüdüler.

Flora, onların peşinden gitmedi; geri döndü ve koridorun boyunca kosarak sofada kayboldu. İki Amerikalı birbirine bakıştıktan sonra bakışlarla onu takip ettiler. Sonra onun peşinden yürüdüler.

Kapıda beliyen iki polis memuru ile yüz yüze geldiler. Büyük dış kapı ardına kadar açıldı. Ağaçlıklı yolda kimse yoktu, fakat bahçeye duvarlık yapan parmaklıkların kapısı aralıktı. Stephen ve Vé- rity oradan geçtiler.

Dağlardan aşağı doğru sis bu- lutları yuvarlanıyordu. Satonun duvarları, kuleleri, burçları bahçeyi kaplayan kesif bir sis teine gömülüydü.

Bahçedeki ıslak heykeller, bu

sasiyetinden ifrat ile ibzale kıymayarak fikirlerini ve kullarını bir intizam ve ıtidal ile kullanıyordu memleketinin en yüksek sairlerinden sayılacakları sürece kadar husule getirtiler bu hükümün en katı hanlarıdır» diyor.

Samuel Rogers
(Samüel Rocers)

1773-1855. Zengin bir bankacı oğluydu. Zamanını seyahat ve şiir sahasında istigallerle geçirdi. Manzumeleri şiir ve romanlarından ziyade üslûba, şekle, rafete ve ahenge makes olan sairin başkaca eserleri «Hafız zevkleri», «Beser hayatı» namın kasidelerile şaheserleri olan «İtalya» kasidesidir.

Thomas Campbell
(Tomas Kempel)

1777-1814. Meşhur İngiliz mancusı Walter Scott - V. Skt-dan evvel manzumelerile kâyelerile büyük bir rağbete har olan bu sair sonra kendistihtilâf edenlerin şöhretile tuluş oldu. İntubalarının inşile, tasvirlerinin canlılığı, lisanının temizliğile bugün İngiliz edebiyatı tarihinde tebevil edilenlerden biridir. Bu ca eserlerinden «Ümidin zevki» ve «Askerin Mülyası» tezkârı meşe değer. H. Z. Usaklı

Sözün kısası

(Başarafa 2 nci sayfa) pahasına çıktı. Kör değilim, la hiç. Baktım, gördüm ve anladım ki hükümet bizim gibileri getireceğim, rahat ettireceğim dünyanın zorluğunu çekiyor, alay kuru kalabalığı. Hükümet başından dönkte bizim çabamız gitse, kömürden, benzinden, elektrikten, erzaktan hayli tasarruflacak. Fazla olarak insan oğluna lak oldu mu ister istemez dedüdu yapıyor; yapmasa da dedüduya kulak veriyor; farkında madan başkasının lâflarını veriyor. «Hazır yol paramızı verelim eşyamızı bedavadan taşıyarak, tekel te kendi istişimize bırakarak bir Anadolu seyahati, bir va tebedil fırsat ve imkânını dem veriyorlar, gidelim!» dedükalktık, geldik iste! İyi de o Çocuklar muhit değiştirildi memleket gördüler, istihalleri çıldı; yüzlerine renk geldi. Bütün gün bahçe ile uğraşırız. Kadın evde kışık tarha erişte hazırlıyor. Oğlanların dedi sabahtan aksama kadar kırbağda, bayırda. Ben nerede lurdum bu nineni, kendi keşme? Allah razı olsun başımız kilerden!

Sihhi bahisler

(Başarafa 2 nci sayfa) tardolunması lüzumunu bize bitiren bir fizyolojik tezahürdür. nun için derakab istirahat çektiğe mecbur oluruz. İşte bu esnâvüçüde müterakim zehirler ih olunur ve insan bu istirahat içinde tekrar eski zindeğinin Hifzıssıhha noktai nazarından nun ehemmiyeti büyüktür. Her lışması bir istirahat takib edirdir. Aksi takdirde çok çabuk ranırız.

İbrahim Zati Öge

Edirne'de bir köylüye yıldırım çarptı

Edirne (Hususi) — Yağan detli yağmurlar esnasında Edirne Uzgaç köyüne gitmekte o Etem ağaya yıldırım isabet ede hayvanile öldü.

«Son Posta» nun tefrihası: 113

ISKOCYADA
BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Size bütün isbatları göstereceğim, notlar aldım ve her şeyi bir bir kaydettim.

Polis memuru fevkalâde şaşır- mış görünüyordu. Süratle kolunu Bergin elinden kurtardı, resmi bir tavır takındı, sonra, otomatik bir hareketle, ceketinin düğmelerini çözdü ve iç cebinden, iri bir not deşteri çıkardı.

Bu anda Vé- rity, ikisinin arasına girdi ve:
— İşte Mösyö Stephen Garrison, bay polis, dedi, Sizin motörünüz ile birlikte göle giren Ariel yatının sahibi.

Polis memuru müteessir görünüyordu:
— Evet, öyle, dedi. Yat bizim arkamızdan geldi. Üç gün önce

Port-Phadric'de olduğuna sanıyorum.

Vérité cevap verdi:

— Doğru. Yalnız Mösyö Berg, Mis Mac Reay'ın mevcudiyetinden kendini unutacak kadar ileri gitti. Mösyö Garrison üzen de bu oldu. Mösyö Garrison belki onu cezalandırmak için geç hareket etti. Fakat Mösyö Bergin, hiddetten kendini kaybetmesine müsaade etmiyeceğimize eminim. Katil itiraflarını yaptıktan sonra, Vikont D'Arenne'in ölümünde artık hiçbir sır kalmamıştır. O da, Mösyö Garrisonun yatını kumandanı kaptan Mac Kenzie'dir.

Berg bağırıp çağırματα başladı:
— Evet, dedi. Yat bizim arkamızdan geldi. Üç gün önce

— Yalan söylüyorsunuz. Polis

efendi, ona inanmayınız. Tıpkı bana yaptığınız gibi sizin gözünüze de kül serpiyor.

Sert bir ses onu susturdu:
— Evet, hakikat bu. Öldüren adamın kendi el yazısıyla yazdığı itirafları benim elimdedir.
Dedi.

Torry mutad sükûneti ve kati yürekliliğini muhafaza ederek merdivenin başında göründü.

Polis memuru onu görünce vaziyet aldı.

Şato sibihi onun selâmını lâkayid bir şekilde iade ederken:
— Ah, siz misiniz Todd?
Dedi.

Ağır ağır merdivenden indi. Elinde bir zarf tutuyordu.
Zarfı polis memuruna uzattı ve sözlerine devam etti:

— Katil bu itirafnameyi hazır ladi, siz geldiğiniz zaman da teslim edilmesini söyledi. Onu tevkiif etmeden önce bu sayfalar üzerine bir göz atmanız hayırlı olacaktır.
Todd, zarftan bir kâğıd çıkarak sordu:

Atlantik meydan muharebesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İngiltere hava meydan muharebesinin, Hitlerin müdafaasız İngiltereye hücumu bu toprakları çizmek hususundaki hülyasını nala suya düşürmüş olduğunu hatırlattıktan sonra şöyle devam etmiştir:

Büyük Britanyayı ve onun Atlantikle olan muvasala yollarını saran ikinci hava ve denizaltı meydan muharebesi de şimdi cereyan etmektedir. Bu muharebe-ye karşı koyabilmek için bütün enerjisi ve maharetimizi kullanmamız lazımdır. Biz bu muharebeyi de kazanacağız. Atlantik muharebesi ne kadar uzarsa uzasin, Hitler emeline, altı ay evvel birinci İngiltere meydan muharebesinden vazgeçmek mecburiyetinde kaldığı zamana nazaran, daha ziyade yaklaşmış oluyacaktır.

Balkanlar

Balkanlardan bahseden Ameriyunları söylemiştir: Hiç beklenmeyen Balkan muharebesinin Almanya tahmil ettiği kayretler Hitlerin Türkiyeye doğru muzafferane bir yürüyüş hakkındaki projelerini altüst etmiş olabilir.

Balkan muharebesinin Almanyanın münakale yolları ile işe membarları üzerinde yapacağı tezvirlerin altı aydan evvel hissedilmemesi mümkündür.

Irakta vaziyet

Iraktan bahseden Ameriyun memleketinde çok tehlikeli bir vaziyetin tahdüsüne ramak kalmış olduğunu söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

Biz Resid Ali ile avanesini oyunlarını açık oynamağa mecbur ettik. Onlar da Alman yardımının vaktinde yetişeceği ümidle istedikimiz gibi yapmak zaruretinde kaldılar. Biz bu suretle tam zamanında hareket etmiş olduk. İttihaz etmişimiz hattı hareket İrakın istiklâline zarar verebilecek hiçbir niyetimiz yoktu. Biz İrakın, serbestçe akdettiği ittifakın hükümlerine riayet etmesinden başka bir şey istemiyoruz. Irak bu ittifakı kendi emniyetinin müessir ve yegâne garantisini olarak kabul etmiştir.

Üniversitenin yerinde bir teşebbüsü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dan tesbit edilen kurs programına nazaran fakültenin son sınıf talebeleri 5 saat, dördüncü ve beşinci sınıflar müstereken ve ikinci sınıf da ayrı bir grup halinde olmak üzere 20 şer saat ders göreceklidir.

Hastabakıcılık kursları Cerrahpaşa hastanesinde ve profesörlerin nezareti altında olarak yapılacaktır.

Haber aldığımız göre, Üniversite idaresinin bu yerinde teşebbüsünden mütehasas olan birçok tıbbiyeli kızlarımız bu sene tatil münasebetiyle memleketlerine gitmekten sarfı nazar etmişlerdir.

Yardımcı Cemiyetinin toplantısı

Yardımcı Cemiyeti faal kolu bugün saat 15 de Eminönü Halkevinde bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda yakında faaliyete geçecek olan gönüllü hastabakıcı kurslarına aid hazırlıklar görülecektir.

Gönüllü hastabakıcı kurslarına aid talimatname, Kızılay hastabakıcı mektebi talimatnamesine uygun bir şekilde hazırlanmıştır.

Orta, lise ve yüksek tahsilli bayanlardan başka ilk tahsilli bayanlar da kurslara alınacaklardır.

Robert kolej mezunları

Robert Kolej'in kızlar kısmını ikmal eden mezunlara dün münasebetle diplomalari verilmiştir. Resimde yeni mezunlar bir arada görülmektedirler.

Tasarruf bonoları ihrac ediliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tasarrufla ezcümle şöyle denilmektedir:

Bütün dünyayı yayılma tehlikesi altında bulandıran harbin henüz harbi harici kalan milletlerin iktisadi ve mali vaziyetleri üzerinde yaptığı tesirler gittikçe ağırlaşmaktadır. Hassatan milli müdafaa hazırlıklarının istizam ettiği parayı normal varidatla temin etmek imkânsız bir hale gelmiştir.

Bu suretle harbi iktisadi rejimine girmiş bütün devlet maliyele rince tabdük edilmekte olan ve emisyonlara mehmaemkân mâni olması dolayısıyla fiat tereffüleri önlemekle faydası bulunan tasarruf bonoları usulünün memleketimizde de tatbiki, bir taraftan bankalara tevdi edilmemiş küçük tasarrufların hazineye intikali ile milli müdafaanın fevkalâde masraflarından bir kısmını emisyonla gidilmeden karşılamak ve diğer taraftan bu tasarruf sahiplerine ellerinde atıl duran servetlerden kazanç temin etmelerine imkân vermek ve nihayet bu vatandaşların asıl matlub olan uzun vâdeli devlet istikrazlarına alıştırmak gibi hayırlı neticeler vereceği anlaşıldığından lâyhia esas itibarıyla emcümlemizde de kabul edilmiştir.

Lâyihanın esasları

Lâyihaya esaslarına göre tasarruf bonoları ihracına dair kanunla kurulmuş olan amortisman sandığı tedavüldeki miktarı 25 milyon lirayı geçmemek üzere hazine kefaleti hâmillere muharrer kısa vâdeli tasarruf bonoları ihracına mezu olacaktır.

Tasarruf bonolarının hasılatı amortisman sandığına hazineye devredilecek, bu hasılat hazineye milli müdafaa hizmetlerine müteallik fevkalâde tahsisata karşı olmak üzere irad kaydolunacaktır.

35 milyon liralık istikraz

Diyanetkurum istasyonundan Irak ve İran hududlarına kadar yapılacak demiryollarının ikmali için istikraz akdine dair kanun lâyhiası alâkadar emcümlelerden geçecek umumi heyete sevkolunmuştur.

Lâyihaya esaslarına göre hâsıl Diyanetkurum istasyonundan Irak ve İran hududlarına kadar yapılacak demiryollarının inşasını tamamlamağa tahsis edilmek ve senelik faiz ve ikramiye tutarı yüzde yedi olmak ve itibarı kıymeti her sene on beş milyon lirayı geçmemek ve yirmiser senede itfa edilmek şartıyla otuz beş milyon liralık hâmine muharrer tahvil ihracı suretiyle istikraz akdine Maliye Vekili mezun olmakta ve bu istikraz tahvillerinin halin icabına göre yalnız faizli olarak ve azami senelik faiz nisbeti yüzde yedi olmak üzere ihrac hususunda Maliye Vekili salâhiyetli bulunmaktadır.

Gençliğin elinde Samsun'un Ankaraya getirilen bayrak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bayrağı iskeleye getirerek bayrağı valiyeye verecektir. Bir numaralı atlet bayrağı validen teslim edecektir.

Koşu gece gündüz fasilasız olarak devam edecektir. Samsun bölgesi atletleri bayrağı yarın sabah saat 9.30 da Amasyalara, Amasyalılar aynı gün saat 20.40 da Çorumlulara, Çorumlular 18 Mayıs saat 5 de Çankırılara, onlar da aynı gün saat 14.30 da Ankaralılara teslim edeceklerdir. Bayrak 19 Mayıs Pazartesi günü saat 11 de 19 Mayıs stadyumuna gelecektir.

Samsun - Ankara arası tayin edilen güzergâh üzerinden 484 kilometredir. Bu mesafede 242 atlet koşacaktır.

Hava şehidlerimizin aziz hatıraları dün bütün yurdda heyecanla anıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dan açılmış ve verilen atış işaretleri üzerine kâ'alar, sübaylar ve bütün sivil halk ihtiram vaziyeti almıştır. Bu anda Beyazıt, Galata kulelerinde, resmi daire ve müesseselerde ve limanda mevcut gemilerdeki bayraklar ağır ağır yarıya kadar indirilmiş ve bütün gemiler, fabrikalar düdüklüklerini çalmışlardır.

Müteakiben Tayyare âbidesi önünde ordu namına hava üstteğmeni Adil Kartal bir hitabede bulunmuş ve ezcümle demiştir ki:

«Bugün güneşin, Türk göklerini hep böyle temiz, hep böyle lekesez görmesi için ölenlerin göklerden ışık gibi gönüllere düştükleri gündür. Nemli gözlerde onların hayali, titreyen dudaklarımızda onların adı, atan kalblerimizde onların kanlarını sönmeyen bir ateş var. Bu ateş hiç sönmeyecek. Ulu Önder Atanın yaptığı bu kıvılcım önünden doğarak koca bir güneş oldu.»

Genç havacımızdan sonra Hava Kurumu namına söz alan Meliha Avni Sözen de, karada ve denizde harikalar yaratan Türk sübayının icab ederse havalara da kahramanlık menkıbeleri yazabileceği tebarüz ettikten sonra demiştir ki:

«Vatan uğrunda kahramanca mücadele edenler düşüncelerle yeneden başayan ebedî hayattır. Türk havalasının yılmaz çocukları, şerefli hava sübayları ve aziz şehidlerimize gönülde sevgi, ellerimde bütün bir milletin size olan aşkı taşıyan bir demet çiçekle karşınıza geldim. Rahat uyuyunuz, bizler ayaktayiz, müsterih olunuz. Dayandığımız birliğimiz, beraberliğimiz, istiklâl ve hürriyet aşkımızdır.»

Bilâhâre şehir namına Şehir Meclisinden Halid Yaşaroğlu ve yüksek okullar namına da genç bir talebe birer vezir hitabe irad etmişlerdir.

Hitabelerden sonra mızika matem marşını çalmış ve bir manga asker havaya üç el ateş etmiştir. Bundan sonra davetliler parkin tramvay cihetineki tertuarına geçerek merasim geçimini takib etmişler ve âhîdeve belediye, C. H. Partisi ve Türk Hava Kurumu namına çelenkler konularak ihtifale nihayet verilmiştir.

Ankarada

Ankara 15 (A.A.) — Bugün yurdun her tarafında yapılan ihtifallerde hava şehidlerimizin hatıraları taziz edilmiştir.

Şehrimizde Ulus meydanında yapılan ihtifale başta Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ve Basvekil Dr. Refik Saydam olduğu halde Vekiller, Parti müstakil grup reis vekili Rana Tarhan, Cumhuriyet Halk Partisi genel sekreteri Fikri Tuzer ve Parti umumi idare heyeti azaları, meb'uslar, Hava Kurumu başkanı Şükrü Koçak, Genel Kurmay, Milli Müdafaa Vekâleti ve diğer Vekâletler erkân ve rüesası. Ankara Vali ve Belediye Reisi Tandoğan, milli müesseseler ve teşekküller direktör ve müesseseleri, Hava Kurumu erkânı, Merkez Komutanı, Emniyet Direktörü, Hava Kurumuna mensub sübaylar, sivil pilotlar, Harb Okulunda tahsilde bulunan hava sınıfı talebeleri ile Hava Kurumu gedikli talebeleri ve çok kalabalık bir halk kütləsi hazır bulunmuştur.

İhtiram sükûtu

Bütün daireler ve müesseselerle teşekküller tarafından hava şehidlerimizin kabirlerine konulmak üzere gönderilmiş olan yüz vâkıf çelenk zafer antını çevrelemekte idi. Merasime verilen bir işaret üzerine yapılan ve 5 dakika süren ihtiram sükûtu ile başlanmış, asker ve jandarma kâ'aları resmi selâmı ifa etmiştir. Bu esnada bütün resmî ve hususî binalardaki bayraklar yarıya indirildiği oibî vollarda bulunan halk ve hali hareket bulunan bütün nakil vasıtaları bu ihtiram vakfesinin devamı müddetince bulundukları yerde durmak suretiyle ihtifale iştirak etmişlerdir.

Bundan sonra bando matem havası çalmış ve bir manga asker tarafından havaya üç el ihtiram atışı yapılmış ve bunu bir kurmay sübay la diğer hatibelerin aziz şehidlerimizin hatıralarını canlandırıp ve onlara karşı bütün millette duyulan en iyi hislere tercüman olan hitabeleri takib etmiştir. Merasime nihayet verilirken Başvekil doktor Refik Saydam asker ve jandarma ihtiram kâ'aları ile Türk Hava Kurumu gediklerini teftiş etmişlerdir.

Ulus meydanındaki bu merasime takiben askerî ve sivil tayyare-

Seksenlik bir ihtiyar askerlik şubesinde

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rüyerek gidebilmektedir.

Bu yurdsever ihtiyar ömrünü bütün harberde gönüllü asker olarak geçirmiştir. 1293 senesinde Gazi Osman paşa ordusu ile gönüllü olarak «Plevne muharebesine» iştirak etmiştir.

1914 Cihan Harbinde «46 ncı fırkanın 144 üncü alayının 2 ncı taburunun 7 ncı bölüğünde» 38 ay gönüllü olarak hizmet etmiştir. 1920 İstiklâl Savaşında Kuvayı Milliye kuvvetlerine iştirak ederek Aydın cephesinde (Demircinin ma iyetinde) bilfil çalışmıştır.

Memleketin istiklâline dokunulduğu anda gönüllü olarak çalışmak için Nazilli askerlik şubesine başvurmuştur.

Vücdunun ömrünün sonuna kadar millet hizmetine hasretmeğe ve bu uğurda canını da feda eylemeğe hazır bulunduğunu söylemektedir. Resmîni gönderdiğimiz bu kahraman ihtiyar yurd müdafaası için canlarını fedaaya hazır milyonlarca Türkten bir örnektir.

Millî Şefin fotoğrafları

Ankara 15 (A.A.) — Bugün aldığımız haberler Millî Şef İsmet İnönünün hediye etmiş oldukları fotoğrafların Afyon, Bayburt, Yenice, Beypazarı ve Şiran'da Parti ve Halkevinde şeref mevkileri ne merasimle konulduğunu ve bu münasebetle yapılan toplantılarda Millî Şefe karşı en içten sevgi ve bağlılık duyguları izhar edildiği bildirilmektedir.

İtalya Kralı Yanyada

Roma 15 (A.A.) — İtalya kralı, dün Elbasanı ziyaret ettikten sonra Yanyaya gelmiştir.

Bazı yapağı tüccarlarının endişeleri

Yapağı kırkım mevsimi geldiğinden, memleketin muhtelif mintakalarında fabrika eksperleri tarafından mübayaata başlanılmıştır. Eksperler umumiyetle Trakya'da, Kırklareli, Lüleburgaz ve Edirne mintakalarında mübayaata bulunmaktadırlar. Mintakaların dan alınan malûmata nazaran, diğer mahallerdeki ve bilhassa Çanakkale, Gelibolu ve Tekirdağ havasındaki tüccarlar malını satamadığından ve kendi mintakalarına eksperlerin gelmediğinden şikâyet etmektedir. Mübayaat tayin edilen fiyatlar üzerinden yapılmakla beraber ellerinde mal bulunan eksperlerin çekilmesi yüzünden endişe duymaktadırlar. Yapağı müstahşilleri, eksperlerin vaktinde yetişemedikleri mintakalarda mübayaata Ziraat Bankasının tevkil edilmelerini arzu etmekte, bu suretle mübayaatın daha kısa bir zamanda yapılacağını ve malın ellerinde durmayacağını söylemektedirler.

Tiftik ihracatçıların toplantısı

Tiftik ihracatçıları birliğinde dün bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda son zamanlarda İngiltere ve Almanyaaya satılan mallardan sonra elde kalmış olan stokların ihracı hakkındaki Vekâlete sorulan bazı noktalarda üzerinde görüşülmüştür. Şatış taahhüdlerinden sonra elde kalmış olan bu stokların ihracına hükümet müsaade edecektir. Bu tiftikler serbest dövizle veyahud mal mübadelesi şeklinde ihrac edilecektir. Birlik bu maksadla son zamanlarda haricden yapılan talepleri de gözden geçirmiştir.

Bir katilin tecziyesi istendi

Ortaköyde Kemal isminde bir gençle münasebatta bulunan meresi Haceri bıçaklayarak öldüren bütün amelesinden Faikin muhakemesine 1 inci aşırceza da dün de devam etmiştir.

Dünkü celsede müddeiumumi Ziya Yazgan mütaaleasını serdetmiş ve suçu sabit olan Faikin hâdisede ki tahrik sebeplerini de nazara alınarak, ceza kanununun 448 inci maddesine göre tecziyesini istemiştir.

Dava, müdafaaya kalmıştır.

cilerden mürekkebi bir heyet Şehidliğe giderek hava kurbanlarımızın mezarlarını ziyaret etmişler ve çelenkler koymuşlardır.

İnegölde

İnegöl 15 (Hususî) — Bugün yüzlerce halkın iştirakile yapılan hava şehidleri ihtifali çok canlı olmuş, büyük şehidler vecd içinde alınmıştır.

Niçin-Nerede-Nasıl ?

(Baştarafı 5 inci sayfada)

cisim ister kocaman bir demir olsun - ışıktan maada hararet de nesreder.

Işık elde etmek isterken, meydana gelen harareti yok edebilmek bizim, tenvirat içinde hakiki bir inkilâb yapmamız lazımgelir: Yani su veya bu cisim kızdırmadan, narı beyza haline getirmeden ışığı elde etmek usulünü bulmak.

Hararet nesreden sualına mücadele etmeli miyiz?

Elektrik lâmbasının nesrettiği hararet, hiç de bizi rahatsız edecek kadar değildir. O halde, varsın elektrik lâmbası biraz da hararet nesretsin, ne çıkar?

Fakat iş hiç de bunda değildir. Bizi burada alâkadar eden cihet, ışık elde ederken, dolayısıyla hararet nesreden sualır elde edilmesinde, bize fevkalâde pahalıya mal olmak tadır.

Şayed bizim lâmbalarımız hara-

ret sualrı nesretmeyip de yalnız ışık verselerdi bugünkü tenvirat işimiz, muhakkak ki şimdikinden çok daha ucuza mal olurdu.

Bugünkü tenvirat şebekesinin bize çok pahalıya mal oluşu, sadece elektrik lâmbalarının pahalılığından ileri gelmemektedir. Fakat bugün mevcut olan elektrik santral leri da, umumiyetle henüz icab ettiği kadar tekemmül etmemiştir.

Fena kuruluş yüzünden, gerek buhar kazanlarında, gerek buhar makinelerinde, gerekse elektrik santral leri da, umumiyetle henüz icab ettiği kadar tekemmül etmemiştir.

Elektrik santrallerinde istihsal edilen elektrik enerjisinin ancak beşte biri lâmbaya kadar gelebilmektedir. Sonra, lâmbaya gelen bu beşte bir cereyandan da ancak % 1 i ışık haline tahavvül etmektedir. Meselâ bir elektrik istihsal için kömür 500 kuruş verirek, bu beş yüz kuruş ancak bir kuruşu ışığa götürmektedir.

Küçük haberler

● Dahiliye Vekâleti, Vilâyete bir tamim göndererek bazı maaş ve ücretli memurların hususî müesseselerde vazife aldıklarını, memurların kanununa göre buna imkân olamayacağını bildirmiştir. Hususî müesseselerde vazife aldıkları tahakkuk eden memurların resmî işlerine nihayet verilecektir.

● Dünkü ihracatımız 200 bin liradır. Muhtelif memleketlere gönderilen maddeler arasında, Almanyaya tütün; susam; Romanyaya balık, Çekyaya kuru fındık, kayısı, Filistine ve Bulgaristana taze tuzlu balık vardır. Bundan başka Danimarkaya da kuru yemişler gönderilmektedir.

● Bakırköyünde Cevizlikte Cami sokağında 13 numaralı evde oturan ve hamallık yapan Mehmed adında biri, dün istasyondaki vağonlardan birinden hurda demir naklederken, bu demirlerden biri ayağına düşmüş, yaralanmasına sebebiyet olmuştur.

Yaralı hamal, tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

● Zindankapıda fahiş fiatla satış yapan Kosti isminde bir yağ ve sabun tüccarı ihtikâr suçundan aslıye 2 ncı ceza hakiminin kararile dün tevkif edilmiştir.

RADYO

CUMA 16/5/1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif müzik (Pl.). 9: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Muhtelif şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Türküler, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Müzik, 18.30: Meydan faslı 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Ziraat takvimi, 19.50, Seçilmiş şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Temsil, 21.30: Konuşma, 21.46: Radyo orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salon orkestrası, 23: Dans müziği (Pl)

İstanbul borsası

15/5/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve Kapanış
Londra 1 Sterlin	5.22
New-York 100 Dolar	132.20
Cenevre 100 İsviç. Fr.	30.—
Atina 100 Drahma	0.995
Madrid 100 Peçeta	12.89
Yokohama 100 Yen	31.0175
Stokholm 100 İsveç Fr.	30.6275

Eşam ve Tahvilât

Muamele olmamıştır.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Muntazam posta seferleri yolcu ve yük navlun tarifeleri değişmiştir. Yeni tarifeler 1 Haziran 941 tarihinden itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır.

Alâkadarlar yirmi beşer kuruş bedel mukabilinde acentalarımızdan tevdik edebilirler. (3739)

Karacabey Merinos yetiştirme çiftliği müdürlüğünden:

Müessesemiz koyunlarından istihsal olunan 5 bin kilo yarımkan merinos yapağı 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulide artırmaya çıkarılmıştır. Artırma 23.5.941 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat 15 de çiftlik müdürlük binasında yapılacaktır. Mu vakkat teminat 563 liradır. Bu işe aid şartname Bursa Merinos yetiştirme müfettişliğine çiftlik muhasebesinde hergün görülebür. İsteklilerin aynı gün ve saatte çiftlik merkezinde bulunmaları. (3510)

POKER

Traş bıçaklarile Traş olmak bir zevktir

Traştan sonra cilde yanıklık vermez. Yüzü yumuşatır.

Her yerde ısrarla Poker Traş bıçaklarını isteyiniz.

Maarif Vekillüğinden

- 1 — 2259 sayılı kanununun tatbikine dair olan talimatnameye göre bir alfabe kitabı ile ilk okulların 4 ve 5 inci sınıfları için bir yurt bilgisi kitabı yazılması ayrı ayrı müsabakaya konulmuştur.
- 2 — Yurt bilgisi kitapları müsabaka kısmı müddeti 1 Haziran 1941 tarihinde başlamak ve 31 Ekim 1941 Cumartesi günü saat 13 de bitmek üzere sekiz aydır.
- 3 — Alfabe kitabı müsabakası müddeti 1 Haziran 1941 tarihinden başlamak ve 29 Ekim 1941 Cumartesi günü saat 13 de bitmek üzere altı aydır.
- 4 — Yurt bilgisi kitapları müsabakasına iştirake karar verenler 31 Birinciteğrin 1941 Cuma günü akşamına ve alfabe kitabı müsabakasına iştirake karar verenler de 30 Ağustos 1941 Cumartesi günü saat 13 e kadar bir dilekçe ile Maarif Vekillüğüne müracaat ederek bu müsabakalara girecekler defterine isimlerini yazdırarak bir numara alacaklardır.
- 5 — Müsabakada birinciliği kazanan kitaplar üç yıl müddetle okullarda okutulacak ve her ders yılı için yurt bilgisi kitaplarına biner ve alfabe için de beş yüzer lira telif hakkı verilecektir.
- 6 — İkinci çıkacak kitapları yazanlara bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilen bir yıllık, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkacaklara da birer defaya mahsus olmak üzere kitap başına ikişer yüz lira mükâfat verilecektir.
- 7 — Müsabakaya girenlerin eser müsveddeleriyle birlikte, eserleri kabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek Maarif Vekillüğüne üç yıllık bir devre için terkettilerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mesuliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tasdikli bir taahhüd senedi vermeleri de lazımdır.
- 8 — Kitaplarda bulunması lazım gelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartnamelerle noterliğe tasdik ettirilecek taahhüd senedinin formülünü Maarif Vekillüğü Neşriyat Müdürlüğünden alınabilir. Mektupla isteyenlerin 6 kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. «2178 - 3034»

Toprak Mahsulleri Ofisinden

- Bugüne kadar yapılan mübayaalarda satın alınmıyarak sahiblerine iade edilmiş olan Yoğurmuş ve mağuş afyonların toprak mahsulleri ofisi tarafından satın alınmasına karar verilmiş olduğundan müstahsil veya mutavassatı ellerinde bu gibi afyonları olanlar aşağıdaki hususları ehemmiyetle nazarı dikkate alarak bu nevi afyonlarını ofise satabileceklerdir.
- 1 — Yoğurmuş ve mağuş afyonlar, sandıklı olarak İstanbul ve Afyonkarahisarındaki ofis şubeleri tarafından satın alınacaktır. İstanbul ve Afyonkarahisarında malı olanlar bir sandığı dolduracak kadar afyonları bulunmadığı takdirde sandıksız olarak asgarî hadlerde dahi teslimat yapabilecekleri gibi, birleşerek araların dan birisini mutemed tayin etmek suretile dahi teslimat yapabilirler. Bu takdirde teslimat sandıklı olarak yapılacaktır. Ofis bu mutemedi mal sahibi addeder.
  - 2 — İstanbul ve Afyonkarahisarı haricindeki mahallerde sakın olup ellerinde mağuş veya yoğurmuş afyonu olan mutavassat veya müstahsiller bu malların bizzat veya bir mutemed marifetile ofisin yuvarında bildirilen iki şubeden birine nakil veya irsal ederek bu iki şubede sandıklı olarak malları teslim edeceklerdir.
  - 3 — Bu kabil afyonlar en geç 10 Haziran 1941 Salı günü akşamına kadar İstanbul veya Afyonkarahisarında ofis şubesine teslim edilmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra yapılacak teslimat kabul edilmeyeceği gibi bu yolda serdedilecek hiç bir mazeret dahi kabul edilmeyecektir.
  - 4 — Afyonlar İstanbul ve Afyonkarahisarında ofisin muvazzaf eksperleri tarafından muayene edilerek mahiyetleri tayin ve mağuşlardan tenzil edilecek diğer ecnebi maddeler nisbeti tesbit olunacaktır.
  - 5 — Yoğurmuş afyonların ince toplanmış olanlarına beher morfin derecesi için 50 kuruş, kaba toplanmış olanlarına beher morfin derecesi için 37,5 kuruş ve mağuş afyonların da kıymetsiz olarak ayrılıp ofise bırakılmış olanlarından gayrisine şamil olmak üzere, beher morfin derecesine 25 kuruş fiyat tesbit edilmiştir.
  - 6 — Bu karar afyonların temiz ve ince toplanması uğrunda yapılan propaganda ve teşviklere ve bu maksadla ofise alınması ve alınacak olan tedbirlerle zerre kadar halel getirmeyeceği gibi mağuş afyon sahiblerine ilerdeki mahsuller için cesaret verecek mahiyette olmayıp, sahibinin hatası yüzünden bu kabil afyona bağlı sermayenin seyyaliyetini temine ve hassaten memleket servetinden addettiğimiz yoğurmuş ve mağuş afyonların da bir defaya mahsus olmak üzere kıymetlen dirilmesine fırsat verilmesi maksadına matuftur.
  - 7 — 941 Mübayaasında mağuş afyonlar sureti katıyede mübayaaya edilmeyeceği gibi yoğurmuş afyonlar dahi mübayaaya harici bırakılacaktır.
  - 8 — Fazla tafsilat mahalli vilâyet ve kaymakamlıklar vasıtasile köylere kadar temin edilmiş olmakla beraber alâkadarlar bu tafsilatı ekim mntakalarındaki en yakın Ziraat Bankası şube ve ajanslarile ofis şube ve ajanslarından da alabilirler. «3671»

HİKÂYE

(Baştarafı 5 inci sayfada)

— Sözlere inanıyorum; zira şimdi bir hükümdar olmuş kadar mes'udum. Bana bu parlak talihi lütfettiğinden dolayı büyük mabud Zeus'e şükranlarımı bildirmek için acele etmeliyim!

Aradan günler geçti. Gordiyas bir gün gene Telesosa geliyordu; şehir kenarında oturan genç kıza hediye götürdü. O sırada şehirde uğultular ve gürültüler vardı; sokaklarda kavgalar oluyordu; delikanlı bunlarla meşgul değildi. O hattâ coşkun askının aydınlığı içinde krallık hülyasının bile silinip gittiğini anlıyordu. Gene Zeus mabedine gidiyordu. Bu sefer kendisine krallık ümidi değil, bu kadar güzel, zeki ve iyi kalbli bir sevgili verdiği için şükranlarını arzedecekti.

Şehrin meydanına giriyordu; karşıda mabed, mermer merdivenleri, mermer sütunları ve oymalı çatılarile ihtişam içinde yükseliyordu. Birdenbire yan tarafta bir kalabalık göründü. Sakallı, iyi kıyafetli, silâhlı, silâhsız bir kalabalık ona doğru koşuyordu: — İste... İste kral!...

Diyorlardı. Onun yolunu kestiler; etrafını sardılar ve yerlere kadar eğilerek selâmladılar. — Yaşasın kral!..

Diye bağırıyorlardı. Kâhine gitmişler, bu kargaşalığa son vermek için bir nasihat istemişlerdi. Yere bir takım tuhaf çizgiler çizmiş; havada daireler çizmiş; o daireler içinden gelip geçen kuşlara bakmış; günlük yakmış; en sonra demişti ki:

— Kendinize bir kral seçiniz!
— Kimi seçelim?

Diye sordukları zaman da su cevabı almışlardı:

— Bugün Zeus mabedine ilk olarak kimin gittiğini görürseniz!..

Gordiyas, kartal hâdisedini, sevgilisinin sözlerini hatırladı; fazla hayret etmedi; güler yüzle halkın selâmına ve alkışlarına karşılık verdi; sonra mabedde, büyük, en büyük mabud Zeusun huzurunda eğildi; mabed derin ve ağır, isyanlara sükkünat veren bir uğultu ile inliyordu; buhurdanlardan yayılan tatlı sert kokular ruhları ef-sunluyordu.

Gordiyas büyük bir alayla genç kızın evine uğradı, onu da arabasına aldı; saraya gitti, düğün yapıldı; içildi, eğlenildi ve bir gün evvelki kargaşalığın yerini tam bir sulh havası aldı.

Genç kral ve kraliçe memleketi de kendileri kadar mes'ud etmek için her şeyi yaptılar.

Gordiyas arabasını Zeus mabedine koydu; boyunduruğu övle siki ve yaman bir düğümle bağladı ki senelerden sonra kâhin:

— Bunu kim çözebilirse Asyaya hâkim olacaktır!

Dedi. İşte İskenderin çözemeyip te kılıçla kesip attığı: Gordiyon düğümü budur. Kadircan Kafılı

Osmaneli Asliye Hukuk Mahkemesinden: Osmanelinin Camikebir mahallesinden Ahmed Hulusi Ünver tarafından karısı Zarife Ünver aleyhi, ne açılan terke müstenid boşanma davasının Asliye Hukuk davalarında görmeğe salâhiyetli Osmaneli Sulh Hukuk mahkemesinde yapılmakta olan duruşmasında:

Mahkemece ikametgâhi meçhul olan müddeinin karısı Zarife Ünver ile ilanen tebligat yapılmış olduğu halde gelmemiş ve bir vekil de göndermemiş olduğundan hakkında giyap kararı verildiğinden mahkemenin 27/5/941 tarihine müsadif Salı günü saat 16 ya talikine karar verilmiştir. Müddeialehy Zarife Ünverin muayyen günde mahkemeye gelmediği, bir vekil göndermediği veya mazeretini bildirmedeği takdirde giyapında mahkeme yapılacağı ve şahid dinleneceği malûmu olmak üzere giyap kararı makamına kaâm olmak üzere ilanen tebligat olunur. (941.41: 394)

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesene ve hem de sahhatinize faydalıdır. **BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR**
Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Bahoğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

Sinop C. Müddei umumiliğinden

Sinop umumî ceza evindeki mahkûm ve mevkûflara 941 mali yılı için de verilecek 182500 ilâ 292000 aded ekmek 10.5.941 gününden itibaren yir. mi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Yevmiye 500 ilâ 800 ekmeğe verilecektir. Bedeli muhammen 37142 lira 40 kuruş olup teminatı muvakkate 2786 liradır. İhale 30.5.941 Cuma günü saat on dördte Sinop C. Müddei umumiliğinde yapılacaktır. Şartname tatil günlerinden maada hergün Sinop Müddei umumiliği kalemünde görülebileceğinden taliblerin müracaatları ilân olunur. «3632»
Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

Yeni kırkım dolayısıyla mevsim için cari olmak üzere İktisad ve Ticaret Vekâletlerince müstereken tayin ve 10/4/1941 tarihinde ilân edilen esas fiatlara nazaran tesbit edilen mntaka mübayaaya fiatlarımız 1 numarada gösterilmiştir. Bu fiatlar normal yapağı fiatları olduğu cihetle normalin fevkinde keçe, çakıldak, pıtrak, koç ve sairiyi ihtiva eden malların mübayaasında tatbik olunacak tenzilât nisbetleri de II numarada tayin olunmuşlardır.

Bu esaslar dâhilinde mübayaaya başlamış olduğumuzu, mevsim inkişafına göre ekiplerimizin kırkım mntakalarına gönderileceğini ve halen ekiplerimizin Mersin ve Diyarbakır mntakalarında faaliyete geçmiş olduklarını alâkadarların nazarı dikkatine vazeder, daha fazla malûmat almak isteyenlerin İstanbulda Katurcıoğlu hanında Sümerbank Birleşik Yün İpliği ve Dokuma ve Sunğıpek fabrikaları müessesesi merkezine müracaatları lüzumu bildirilir.

YAPAĞI CİNSLERİ

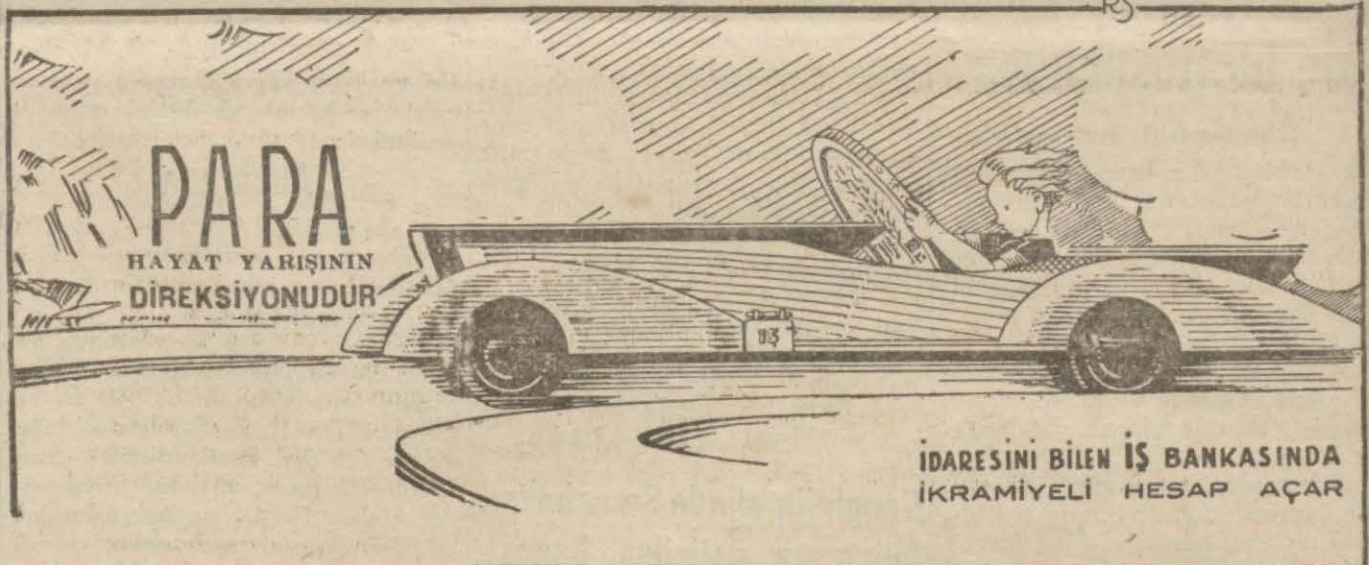
Vahid	No. I										Ald olduğu cinsin % 5 noksanı	
	Merinos (kıril)	Yarımkarı (kıril)	Merinos (kuzu)	Trakya malları	Tip Trakya	İzmir	Aydınlı	Anadolu (ince)	Anadolu (kaba)	Şark (ince)		Şark (kaba)
Kilo	Kr. 81	Kr. 75	Kr. 73	Kr. 73	Kr. 72	Kr. 68	Kr. 73	Kr. 68	Kr. 75	Kr. 73	Kr. 60	—
170	150	130	—	71	69	67	67	63	67	63	62	67
11) Karadeniz sahili vilâyetleri												56

No. II

Mübayaaya edilecek olan mallarda parça, deri, keçe koç, pıtrak, güveli mallar ile çakıldak ve yabancı madde toleransları ve rutubet miktarı aşağıda tasrih edilmiştir:

- 1) Parça: % 8 nisbetine kadar esas mal ile birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası, esas mal fiyatının % 25 noksanı alınır.
- 2) Deri: Esas mal ile birlikte gelen deriler bu mal fiyatının % 5 noksanı alınır.
- 3) Keçe: % 3 e kadar esas mal ile birlikte kabul edilir ve fazlası için kâda 8 kuruş tenzilât yapılır.
- 4) Koç: % 3 e kadar esas mal ile birlikte alınır.
- 5) Pıtraktaki: % 3 e kadar sıvama pıtraktaki mal kabul edilir. Bu nisbetten fazla sıvama pıtraktakiler için kilosuna 10 kuruş noksanı tediye edilir.
- 6) Güveli mal: Alınmaz.
- 7) Çakıldak: % 3 e kadar mal ile birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası tenzil edilir.
- 8) Diğer yabancı maddeler: Azami % 1 e kadar kabul edilir. Fazlası tenzil olunur.
- 9) Rutubet: Normal olacaktır.
- 10) Çuval: Çuvalı mübayaada dara % 2,5 nisbetini aşmayacaktır.

(3731)

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları
1941 İKRAMİYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 Ekim 1941 tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000.— lira
3 » 1000 »	— 3000.— »
2 » 750 »	— 1500.— »
4 » 500 »	— 2000.— »
8 » 250 »	— 2000.— »
35 » 100 »	— 3500.— »
80 » 50 »	— 4000.— »
300 » 20 »	— 6000.— »

Devlet Demiryolları Şişme U. M. den:

Muhammen bedeli (5500) lira olan 10000 metre döşeme işleri için bir metre eninde kanaviçe (4.6.1941) Çarşamba günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (412) 1 ra (50) kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (3797)

Muhammen bedeli 14.500 (On dört bin beş yüz) lira olan 2 adet kom. presör ve bir adet hava vinci 27/5/941 Salı günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1087,50 (Bin seksen yedi lira elli kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şişliğinden dağıtılacaktır. (3579)

Muhammen bedeli 5878 (Beş bin sekiz yüz yetmiş sekiz) lira olan 14 kalem porselen yemek takımları 26/6/1941 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 440,85 (Dört yüz kırk lira seksen beş kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şişliğinden dağıtılacaktır. (3638)

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

- 1 — Muhammen bedeli 4978,50 dört bin dokuz yüz yetmiş sekiz lira elli kuruş tutan Sühahtar 3 numaralı kazan dairesi binasında yapılacak tadilat işleri açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 26.5.1941 Pazartesi günü saat 10 da Metro hanının 5 inci katında yapılacaktır.
- 3 — Muvakkat teminat 374 liradır.
- 4 — İsteklilerin parasız olarak verilmekte olan şartnameleri levazımdan almaları ve kanuni vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyon da hazır bulunmaları. «3643»